

Sprawozdanie okresowe z realizacji
Sektorowego Programu Operacyjnego
„Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego
oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 – 2006”

Okres sprawozdawczy	od 1 stycznia 2007 r.	do 30 czerwca 2007 r.
---------------------	-----------------------	-----------------------

I. INFORMACJE OGÓLNE

1.	Numer sprawozdania	10/I/2007
----	--------------------	-----------

2.	Numer i nazwa Programu	CCI No: 2004 PL O61 PO 001 „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 - 2006”
----	------------------------	---

3.	Nazwa instytucji zarządzającej	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
4.	Siedziba i adres instytucji zarządzającej	ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
5.	Imię (imiona) i nazwisko osoby odpowiedzialnej za realizację Programu	Jacek Bogucki – Sekretarz Stanu
6.	Imię (imiona) i nazwisko osoby uprawnionej do kontaktu	Magdalena Hajkowska
7.	Numer telefonu i faksu osoby uprawnionej do kontaktu	tel. 623 13 67, fax. 623 20 51
8.	Adres poczty elektronicznej osoby uprawnionej do kontaktu	Magdalena.Hajkowska@minrol.gov.pl

II. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEBIEGU RZECZOWEGO REALIZACJI PROGRAMU

1. Opis przebiegu realizacji programu w okresie objętym sprawozdaniem

- **Terminy naboru wniosków**

Po uzyskaniu zgody Ministerstwa Finansów na tzw. nadkontraktację dla trzech działań SPO, w ramach działań 1.1 *Inwestycje w gospodarstwach rolnych* oraz 2.3 *Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego* w okresie sprawozdawczym uruchomione zostały dodatkowe nabory wniosków. W ramach działania 1.1 Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przeprowadziła nabór wniosków dnia 16 kwietnia 2007 r. (Tabela 1), natomiast w ramach działania 2.3 nabór wniosków planują przeprowadzić w lipcu 2007 r. urzędy marszałkowskie w woj. kujawsko-pomorskim oraz w woj. podkarpackim (Tabela 2).

Ponadto, w ramach działania 2.5 *Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi* w czterech województwach przeprowadzono kolejne nabory wniosków (Tabela 2). W przypadku niektórych województw, ramach działań 2.2 *Scalanie gruntów* oraz 2.5 *Gospodarowanie...* terminy naborów ogłaszane były do wyczerpania środków finansowych (bez terminu końcowego), jednakże w większości z nich poziom kontraktacji przekracza znacząco próg 90%.

W pozostałych działaniach SPO *Restrukturyzacja i modernizacja...* nabory wniosków zostały wstrzymane w poprzednich okresach sprawozdawczych.

Tabela nr 1 – ogólna informacja nt. terminów naboru wniosków w poszczególnych działaniach wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego (30 czerwca 2007 r.)

Priorytet / działanie		Data uruchomienia naboru	Termin zakończenia / wstrzymania naboru
Nr	Nazwa		
1.	Wspieranie zmian i dostosowań w sektorze rolno-żywnościowym		
1.1	Inwestycje w gospodarstwach rolnych	16.08.04	do 31.03.06 oraz <u>16.04.2007 r.</u>
1.2	Ułatwianie startu młodym rolnikom	15.09.04	do 05.08.05
1.3	Szkolenia	od 15.09.04 oraz od 12.05.06	do 15.10.04 oraz do 12.06.06
1.4	Wsparcie doradztwa rolniczego	16.08.04 oraz od 03.10.05	do 14.09.04 oraz do 03.11.05
1.5	Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych	15.09.04	do 14.10.05

Priorytet / działanie		Data uruchomienia naboru	Termin zakończenia / wstrzymania naboru
Nr	Nazwa		
2.	Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich		
2.1	Przywracanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego naturalną katastrofą lub pożarem oraz wprowadzenie odpowiednich instrumentów zapobiegawczych	15.09.04	do 13.10.05
2.2	Scalanie gruntów	1.03.05**	w zależności od województwa (Tabela nr 2)
2.3	Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego	8.02.05*	w zależności od województwa (Tabela nr 2)
2.4	Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodów	15.09.04	do 14.04.2006
2.5	Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi	1.03.05**	w zależności od województwa (Tabela nr 2)
2.6	Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem	15.09.04	do 31.03.06
2.7	Pilotażowy Program Leader+ I Schemat II Schemat	15.09.04 21.04.06	do 31.12.04 do 19.06.06
3.	Pomoc techniczna		
3.1	Wsparcie systemu zarządzania i wdrażania Programu	od 10.09.04 do 15.11.04 od 29.06.05 do 01.08.05 od 03.04.06 do 31.05.06	
3.2	Rozwój instytucjonalny		
3.3	Informowanie i promocja Programu		

* termin uruchomienia w województwie małopolskim; ** termin uruchomienia w województwie świętokrzyskim;

Tabela nr 2 – terminy naboru wniosków dla działań wdrażanych przez samorządy województw wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego (30 czerwca 2007 r.)

województwo	2.2 Scalanie gruntów	2.3 Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego wsi	2.5 Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi
dolnośląskie	01.06.2005 – 01.08.2005	01.06.2005 – 15.07.2005	01.06.2005 – 31.08.2005 16.01.2006 – do wyczerpania środków
kujawsko-pomorskie	20.03.2006 – 20.06.2006	16.05.2005 – 30.06.2005 02.07.2007 – 31.07.2007	27.06.2005 – 29.07.2005 01.10.2006 – 31.10.2006
lubelskie	14.04.2005 – 20.05.2005	01.06.2005 – 14.07.2005	14.04.2005 – 20.07.2005

województwo	2.2 Scalanie gruntów	2.3 Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego wsi	2.5 Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi
	10.04.2006 – 15.05.2006	30.01.2006 – 28.03.2006	01.02.2006 – 31.03.2006
lubuskie	04.04.2005 – 30.05.2006	04.04.2005 – 04.05.2005	04.04.2005 – do wyczerpania środków
łódzkie	06.06.2005 – 06.07.2005 26.06.2006 – 26.07.2006	06.06.2005 – 06.07.2005 22.12.2005 – 23.01.2006	08.11.2005 – 30.12.2005 14.08.2006 – 14.09.2006 <u>01.04.2007 – 30.04.2007</u>
małopolskie	01.10.2005 – 09.11.2005 03.07.2006 – 03.08.2006	08.02.2005 – 09.03.2005 01.10.2005 – 31.10.2005 12.05.2006 – 12.06.2006	08.06.2005 – 08.07.2005 18.10.2006 – do wyczerpania środków
mazowieckie	03.10.2005 – 05.12.2005	09.05.2005 – 15.06.2005 01.04.2006 – 04.05.2006	07.07.2005 – 08.08.2005
opolskie	07.03.2005 – 08.06.2005 22.05.2006 – 23.06.2006	07.03.2005 – 08.04.2005 20.03.2006 – 19.04.2006	07.03.2005 – 31.05.2005 12.12.2005 – 13.01.2006 28.08.2006 – 29.09.2006 <u>02.04.2007 – 31.05.2007</u>
podkarpackie	14.03.2005 – 31.05.2005	14.03.2005 – 18.04.2005 <u>01.07.2007 – 31.07.2007</u>	14.03.2005 – 31.05.2005 15.02.2006 – 31.03.2006 <u>29.12.2006 – 31.01.2007</u>
podlaskie	16.05.2005 – do wyczerpania środków	16.05.2005 – 20.06.2005 29.03.2006 – 05.05.2006	16.05.2005 – do wyczerpania środków
pomorskie	04.07.2005 – 16.08.2005 15.05.2006 – 07.07.2006	08.03.2005 – 22.04.2005	04.07.2005 – 16.08.2005
śląskie	01.07.2005 – 01.08.2005	06.04.2005 – 13.05.2005	10.10.2005 – 31.10.2006
świętokrzyskie	01.03.2005 – 30.12.2005 02.02.2006 – 31.03.2006 15.07.2006 – 15.09.2006	15.02.2005 – 31.03.2005	01.03.2005 – 29.04.2005 06.11.2006 – 06.12.2006 <u>02.04.2007 – 07.05.2007</u>
warmińsko-mazurskie	25.07.2005 – 31.08.2005 24.10.2005 – 30.12.2005	20.06.2005 – 22.07.2005 04.07.2006 – 04.08.2006	25.07.2005 – 31.08.2005 01.12.2005 – 30.12.2005 19.06.2006 – 31.07.2006 1.08.2006 – 31.08.2006 1.09.2006 – 02.10.2006
wielkopolskie	23.05.2005 – 09.02.2006 20.02.2006 – 31.03.2006	01.04.2005 – 06.05.2005	23.05.2005 – do wyczerpania środków
zachodniopomorskie	16.05.2005 – 06.04.2006	16.05.2005 – 30.06.2005	16.05.2005 – do wyczerpania środków

- **Kontraktacja**

Na koniec okresu sprawozdawczego, wg danych od Instytucji Wdrażających podpisano 48 794 umowy na łączną kwotę dofinansowania ze środków EFOiGR wynoszącą 4,71 mld zł (Załącznik nr 1), w tym umów czynnych¹ było 48 548 na kwotę dofinansowania ze środków wspólnotowych przekraczającą 4,67 mld zł, co stanowi ponad 101%² wykorzystania limitu środków wspólnotowych SPO, wobec 95% na koniec 2006 roku. Zarówno w Priorytecie I jak i II poziom kontraktacji przekracza 100% limitu środków wspólnotowych, natomiast w Priorytecie III *Pomoc Techniczna* sięga 85%. W okresie sprawozdawczym kontraktowano w ramach trzech działań Priorytetu I (działania 1.1, 1.3 oraz 1.5 – łącznie 591 umów na kwotę 163,2 mln zł dofinansowania ze środków wspólnotowych), w ramach wszystkich działań Priorytetu II (łącznie 695 umów na kwotę dofinansowania ze środków wspólnotowych wynoszącą ponad 215,9 mln zł) i w ramach Priorytetu III (73 umowy na 7,09 mln zł dofinansowania ze środków EFOiGR). W okresie sprawozdawczym w ramach całego SPO zawarto 1 359 umów na łączną kwotę przekraczającą 386,3 mln zł dofinansowania EFOiGR (Tabela nr 3).

Tabela nr 3 – zestawienie umów podpisanych w ramach programu w okresie sprawozdawczym (wg danych zebranych w tabelach monitorowania).

Priorytet	Liczba umów podpisanych/ wydanych decyzji, w I półroczu 2007 r.	kwota dofinansowania ze środków EFOiGR (zł)
Priorytet I Wspieranie zmian i dostosowań w sektorze rolno-żywnościowym	591	163 248 518,03
Priorytet II Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich	695	215 940 331,15
Priorytet III Pomoc techniczna	73	7 093 690,50
SPO Razem:	1 359	386 282 539,68

- **Stopień zróżnicowania typów i wielkości zrealizowanych projektów oraz projektów objętych umową/decyzją w odniesieniu do możliwości realizacji celów działania**

Działanie 1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych

Stan na 30.06.2007 r.:

Wnioski po weryfikacji formalnej – 30 822³ wnioski na kwotę 3 185 803 597 zł;

Podpisane umowy – 22 356 umów na kwotę 2 301 022 689 zł, przy czym według stanu na dzień 30.06.2007 r. czynnych było 22 218 umów na kwotę 2 283 167 429,83 zł;

¹ Liczba umów czynnych - uwzględnia umowy rozwiązane. W przypadku działań wdrażanych przez samorządy województw podawana liczba umów dotyczy zawsze umów/decyzji czynnych.

² Poziom wykorzystania alokacji wyznaczono przyjmując do obliczeń limity środków wspólnotowych, wyznaczone w oparciu o kurs euro obowiązujący w grudniu 2006 r. wynoszący 3,8243 zł oraz kurs euro obowiązujący w czerwcu 2007 r., wynoszący 3,8286 zł.

³ Różnica danych w porównaniu z informacją miesięczną wg stanu z 30 czerwca 2007 r. przekazanej do IZ PWW wynika z korekty danych dokonanej przez IW.

Zrealizowane płatności – 20 519 płatności na kwotę 1 736 266 919 zł;

Zakończone projekty – 16 972 projekty, dla których kwota udzielonej pomocy ze środków publicznych wyniosła 1 623 195 837 zł.

Informacja o wnioskach przypisanych do dodatkowego limitu środków finansowych (30.06.2007 r.):

Wnioski po weryfikacji formalnej – 3 190 wniosków na łączną kwotę dofinansowania 306 550 521 zł;

Podpisane umowy – 5 umów na łączną kwotę dofinansowania 466 890 zł.

Projekty w trakcie realizacji:

W pierwszym półroczu 2007 r. w ramach działania 1.1 zatwierdzono do realizacji 387 projektów. Projekty te dotyczyły:

- zakupu wyposażenia i sprzętu ruchomego - 82,2%,
- zakupu, budowy, remontu połączonego z modernizacją budynków służących produkcji rolnej - 12,9%,
- zakładania plantacji wieloletnich - 1,8%,
- innych rodzajów inwestycji - 1,3%,
- zakupu inwentarza żywego - 1,0%,
- obiektów służących produkcji i sprzedaży bezpośredniej w gospodarstwach rolniczych - 0,8%.

Projekty zatwierdzone realizowane będą w gospodarstwach, w których głównym kierunkiem produkcji jest:

- uprawa zbóż - 24%,
- hodowla trzody chlewnej - 24%,
- hodowla bydła mlecznego - 18,3%,
- ogrodnictwo - 11,4%,
- produkcja mieszana - 10,9%,
- sadownictwo - 4,4%,
- hodowla drobiu - 2,8%,
- inne kierunki produkcji zwierzęcej (w tym hodowla bydła mięsnego) - 4,1%.

Prawie 15% rozpoczętych projektów realizowanych będzie w gospodarstwach prowadzonych przez młodych rolników.

Projekty zakończone:

Od początku uruchomienia programu w ramach działania 1.1 zrealizowano 16 972 projekty, dla których kwota udzielonej pomocy ze środków publicznych wyniosła 1 623 195 837 zł, przy czym 31% liczby projektów zrealizowanych zakończono w pierwszym półroczu 2007 r. (5 341 projektów na kwotę dofinansowania wynoszącą 485 220 460 zł).

Zakończone w I półroczu 2007 r. projekty kwalifikuje się według *rodzaju inwestycji* do następujących kategorii:

- zakup wyposażenia i sprzętu ruchomego - 86,7%,

- budowa, remont (połączony z modernizacją) budynków i budowli służących produkcji rolnej 8,3%,
- zakładanie plantacji wieloletnich - 2,8%,
- zakup inwentarza żywego - 1,3%,
- inne inwestycje w gospodarstwie, mi. in. dotyczące obiektów służących produkcji i sprzedaży bezpośredniej - 0,9%.

Biorąc pod uwagę *typ produkcji głównej* w gospodarstwach rolnych, które zrealizowały projekty, można je podzielić na:

- uprawa zbóż - 24%,
- hodowla trzody chlewnej - 24%,
- hodowla bydła mlecznego - 18,3%,
- ogrodnictwo - 11,4%,
- produkcja mieszana - 10,9%,
- sadownictwo - 4,4%,
- hodowla drobiu - 2,8%,
- inne kierunki produkcji zwierzęcej (w tym hodowla bydła mięsnego) - 4,1%.

W prognozie na I półrocze 2007 zakładano, że w ramach Działania 1.1 zostanie zrealizowanych 6 000 projektów. W okresie sprawozdawczym zrealizowano 5 341 projektów (89%).

Zrealizowane projekty (93,7%) dotyczyły gospodarstw o wielkości ekonomicznej powyżej 4 ESU.

Do młodych rolników należy 17% zakończonych projektów, podobnie jak w przypadku rozpoczętych projektów.

Działanie 1.2 Ułatwianie startu młodym rolnikom

Stan na 30.06.2007 r. (bez zmian w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego):

Wnioski po weryfikacji formalnej – 18 279 wniosków na kwotę 913 950 000 zł;

Podpisane umowy – 14 151 umów na kwotę 707 550 000 zł;

Zrealizowane płatności - 14 151 płatności na kwotę 707 550 000 zł (co stanowi 100% alokacji środków publicznych dla działania 1.2);

Zakończone projekty – 14 151 projektów na kwotę 707 550 000 zł.

W ramach działania 1.2 ostatnie premie wypłacono w 2006 roku i dane przedstawione w sprawozdaniu z realizacji SPO za 2006 r. nie uległy zmianie w okresie sprawozdawczym. Jednocześnie, w wyniku procedur windykacyjnych w okresie sprawozdawczym w ramach działania 1.2 odzyskano środki w wysokości 1 068 790 zł, w tym:

- 873 202 zł - należność główna,
- 195 588 zł - należne odsetki

Działanie 1.3 Szkolenia

Stan na 30.06.2006 r.:

Wnioski po weryfikacji formalnej – 630 wniosków na kwotę 297 709 332 zł;

Podpisane umowy – 183 umowy o dofinansowanie na łączną kwotę 74 445 661,91 zł;

Zrealizowane płatności - 133 płatności na kwotę 29 226 364 zł;

Zakończone projekty – 65 projektów, dla których kwota udzielonej pomocy ze środków publicznych wyniosła 29 226 364 zł.

Projekty zakończone:

W II półroczu 2007 nie zakończono realizacji żadnego z projektów zatwierdzonych do realizacji w ramach II tury naboru wniosków.

Projekty realizowane:

W okresie sprawozdawczym w ramach drugiej edycji szkoleń podpisano 118 umów o dofinansowanie na łączną kwotę wsparcia ze środków publicznych wynoszącą 45 642 841,50 zł.

Projekty te dotyczą szkoleń z następujących zakresów:

- Ekonomia i zarządzanie gospodarstwem rolnym lub produkcją leśną – 42%,
- Podejmowanie nowych, rynkowo zorientowanych kierunków produkcji rolnej – 2%,
- Technologie produkcji rolniczej lub leśnej – 14%,
- Poprawa jakości i higieny produkcji oraz bezpieczeństwa produkcji – 14%,
- Ochrona środowiska naturalnego – 14%,
- Programy rolno-środowiskowe, w tym rolnictwo ekologiczne - 14%.

Działanie 1.4 Wsparcie doradztwa rolniczego

Stan na 30.06.2007 r.:

Wnioski po weryfikacji formalnej – 55 wniosków na kwotę 214 534 619 zł;

Podpisane umowy – 33 umowy na kwotę 167 794 674 zł;

Zrealizowane płatności - 78 płatności na kwotę 161 755 394 zł;

Zakończone projekty – 33 projekty, dla których kwota udzielonej pomocy ze środków publicznych wyniosła 161 755 394 zł.

Projekty zakończone:

W okresie sprawozdawczym zakończono realizację 16 projektów, zatwierdzonych do realizacji w 2006 w ramach II naboru wniosków. W ramach podpisanych umów świadczenie usług odbywało się w sposób kompleksowy w każdym województwie. Dominowały projekty realizowane przez podmioty publiczne - było ich 15, tylko jeden beneficjent był podmiotem prywatnym.

W ramach wszystkich zakończonych projektów działania 1.4 świadczone usługi doradcze, wśród których najwięcej środków zostało skierowanych na doradztwo w zakresie płatności bezpośrednich oraz wspierania działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (41,4% środków). Pozostały podział środków finansowych według zakresu usług doradczych dla projektów zakończonych kształtuje się następująco:

- wspierania przedsięwzięć rolno-środowiskowych i dobrostanu zwierząt - 32,2%
- wspierania gospodarstw niskotowarowych – 7%
- organizacji spotkań dla rolników w ramach doradztwa grupowego – 6,4%
- dostosowania gospodarstw rolnych do standardów UE – 5%
- inwestycji w gospodarstwach rolnych – 5%

Pozostałe 3% środków wydatkowano w zakresie usług doradczych z zakresu: różnicowania działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodów, rent strukturalnych, ułatwiania startu młodym rolnikom oraz przygotowania ulotek doradczych.

Działanie 1.5 Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych

Stan na 30.06.2007 r.:

Wnioski po weryfikacji formalnej - 1 499 wniosków na kwotę 2 621 680 314,87 zł;

Podpisane umowy – 1 178 umów na kwotę 1 981 076 741,64 zł; w tym umów czynnych było 1 173 na kwotę 1 945 377 873,16 zł;

Zrealizowane płatności - 712 płatności na kwotę 682 429 191,77 zł;

Zakończone projekty – 630 projektów, dla których kwota udzielonej pomocy (wartość wydatków refundowanych) wyniosła 622 981 176,36 zł.

Projekty w trakcie realizacji:

W pierwszym półroczu 2007 r. w ramach działania 1.5 zatwierdzono do realizacji 86 projektów. Projekty te dotyczyły sektorów:

- owoców i warzyw - 30,2%,
- mięsnego - 24,4%,
- mleczarskiego - 16,3%,
- pozostałych produktach zwierzęcych - 11,6%,
- drobiarskiego - 8,1%,

- produktów zbożowych - 3,5%,
- pozostałych sektorów - 3,5%,
- sektora kwaciarskiego i roślin ozdobnych - 1,2%,
- produktów mieszanych - 1,2%.

Ze względu na cele projektu, projekty zatwierdzone związane były z:

- poprawą i kontrolą warunków zdrowotnych - 29,1%,
- ze stosowaniem nowych technologii - 17,4 %,
- poprawą i kontrolą jakości - 16,3%,
- poprawą lub zrationalizowaniem procedur w przetwórstwie - 16,3%,
- prowadzeniem produkcji zgodnie z przewidywanymi trendami rynkowymi - 7%,
- ochroną środowiska - 7%,
- poprawą lub zrationalizowaniem kanałów marketingowych - 4,7%,
- poprawą prezentacji i przygotowania produktów - 2,3%.

Projekty zrealizowane

W Uzupełnieniu do SPO „*Restrukturyzacja...*” założono, że w ramach Działania 1.5, w latach 2004-2006, zostanie zrealizowanych około 1 000 projektów. Od początku uruchomienia programu zrealizowano 630 projektów (63%). W okresie sprawozdawczym natomiast zrealizowano 196 projektów i były one związane z:

- poprawą i kontrolą warunków zdrowotnych - 24%,
- poprawą i kontrolą jakości - 18,9%,
- ze stosowaniem nowych technologii - 17,3%,
- poprawą lub zrationalizowaniem procedur w przetwórstwie - 15,8%,
- poprawą prezentacji i przygotowaniem produktów - 8,2%,
- z prowadzeniem produkcji zgodnie z przewidywanymi trendami rynkowymi - 8,2%,
- ochroną środowiska - 6,6%,
- poprawą lub zrationalizowaniem kanałów marketingowych - 1%.

Podział projektów, dla których dokonano płatności końcowej według sektora produkcji jest następujący:

- mleczarski - 25,5%,
- owoców i warzyw - 23%,
- sektor mięsny - 16,8 %,
- pozostałych produktów zwierzęcych - 14,3%,
- drobiarski -11,2%,
- pozostałych produktów zbożowych - 2,6%,
- kwaciarski i roślin ozdobnych - 1,5%,
- ziemniaczany - 1,5%,
- produktów mieszanych - 1% ,
- pozostałe sektory - 1%,
- sektor produktów białkowych - 0,5%,

- chmielu - 0,5%,
- miodu - 0,5%.

Działanie 2.1 Przywracanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego naturalną katastrofą lub pożarem oraz wprowadzenie odpowiednich instrumentów zapobiegawczych

Stan na 30.06.2007 r.:

Wnioski po weryfikacji formalnej - 39⁴ wniosków na kwotę 52 563 079,00 zł;

Podpisane umowy – 39 umów na kwotę 61 870 086,00 zł; przy czym po oszczędnościach wynikających z postępowań o udzielenie zamówienia publicznego kwota umów wyniosła 52 563 079 zł;

Zrealizowane płatności - 36 płatności na kwotę 36 670 942,00zł;

Zakończone projekty – 32 projekty, dla których kwota udzielonej pomocy (wartość wydatków refundowanych) wyniosła 35 751 442,00 zł.

Projekty w trakcie realizacji:

W okresie sprawozdawczym, na podstawie podpisanych umów, zatwierdzono do realizacji 2 projekty, związane z budową i modernizacją infrastruktury leśnej

Projekty zakończone:

Od początku uruchomienia Programu zrealizowano 32 projekty, co stanowi 21% zakładanej w Programie liczby projektów w tym działaniu, jednakże zakończone i realizowane projekty wyczerpują obecnie środki dostępne na cały okres programowania.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano 16 projektów i związane one były z:

- budową i modernizacją infrastruktury (12 projektów),
- odnową powierzchni leśnej (3 projekty),
- zagospodarowaniem powierzchni leśnej (1 projekt).

Działanie 2.2 Scalanie gruntów⁵

Stan na 30.06.2007 r.:

Wnioski po weryfikacji formalnej – 44 wnioski na kwotę dofinansowania z EFOiGR wynoszącą 124 678 192 zł;

Podpisane umowy – 31 umów czynnych (z uwzględnieniem aneksów do umów) na kwotę dofinansowania ze środków EFOiGR wynoszącą 63 869 237 zł;

Zrealizowane płatności – ponad 50 płatności na kwotę 13 489 743 zł ze środków EFOiGR;

Zakończone projekty – 4 projekty na kwotę dofinansowania ze środków EFOiGR wynoszącą 4 698 076,00 zł

⁴ Spadek liczby wniosków (o 1) wynika z korekty danych dokonanej przez IW.

⁵ W działaniach wdrażanych przez samorządy województw (2.2, 2.3 i 2.5) prezentowane są wyłącznie kwoty EFOiGR, ponieważ tylko środki wspólnotowe są w tych działaniach wypłacane przez Beneficjenta Końcowego. Współfinansowanie krajowe zapewniają m.in. dysponenci budżetu Państwa i jednostki samorządu terytorialnego.

Projekty w trakcie realizacji:

W okresie sprawozdawczym jeden beneficjent zrezygnował z realizacji projektu (w woj. wielkopolskim), w województwie małopolskim natomiast podpisano kolejną umowę na łączną kwotę dofinansowania ze środków EFOiGR wynoszącą 614 215 zł - stąd liczba umów w skali kraju nie uległa zmianie w stosunku do grudnia 2006 r.

Projekty zrealizowane:

Projekty zrealizowane w okresie sprawozdawczym (pierwsze zakończone w ramach działania 2.2) umożliwiły scalenie 1 165 ha gruntów a ich łączne koszty kwalifikowalne wyniosły 5,8 mln zł.

Działanie 2.3 Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego⁶

Stan na 30.06.2007 r.:

Wnioski po weryfikacji formalnej – 2 727 wniosków na kwotę dofinansowania z EFOiGR wynoszącą 576 679 897,09 zł;

Podpisane umowy – 1 956 umów na kwotę dofinansowania ze środków EFOiGR wynoszącą 392 933 608 zł;

Zrealizowane płatności – ponad 1 670 płatności na kwotę 230 735 156 zł ze środków EFOiGR;

Zakończony projekty – 1 146 projektów zakończonych, dla których kwota środków wypłaconych z EFOiGR wyniosła 213 793 758 zł.

Projekty w trakcie realizacji:

W pierwszym półroczu 2007 na podstawie podpisanych umów z beneficjentami zatwierdzono do realizacji 230 projektów o łącznej wartości kosztów kwalifikowalnych wynoszącej 66 581 178 zł (w tym przewidziano do finansowania z EFOiGR 49 076 151 zł). Kwoty te mogą ulec zmianie w wyniku przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. 63% projektów zatwierdzonych w pierwszym półroczu 2007 dotyczyło *odnowy wsi*, 34% było ukierunkowanych na *rozwój instytucji kultury*, zaś 3% dotyczyło *ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego*.

Projekty zakończone:

W II półroczu zakończono realizację 586 projektów o łącznej wartości 120 881 686 zł (w ze środków EFOiGR wypłacono 89 822 944 zł).

⁶ W działaniach wdrażanych przez samorządy województw (2.2, 2.3 i 2.5) prezentowane są wyłącznie kwoty EFOiGR, ponieważ tylko środki wspólnotowe są w tych działaniach wypłacane przez Beneficjenta Końcowego. Współfinansowanie krajowe zapewniają m.in. dysponenci budżetu Państwa i jednostki samorządu terytorialnego.

Wg stanu na koniec grudnia 2006 r. 58% liczby projektów zatwierdzonych do realizacji na podstawie umów podpisanych z beneficjentami działania 2.3 to projekty już zakończone – kwota środków wypłaconych z EFOiGR dla projektów zakończonych wyniosła łącznie 213 031 364 zł.

Podział liczby projektów zakończonych w ramach działania 2.3 w pierwszym półroczu 2007 r. wg typu kształtuje się następująco:

- 57% liczby projektów zakończonych dotyczyło *odnowy wsi*,
- 39% *rozwoju instytucji kultury*,
- 4% *ochrony lub zachowania dziedzictwa kulturowego*.

Działanie 2.4 Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodów

Stan na 30.06.2007 r.:

Wnioski po weryfikacji formalnej – 6 204 wniosków na kwotę 453 067 508,29zł;

Podpisane umowy – 4 333 umowy na kwotę 313 400 706,74 zł; w tym umów czynnych było 4 286 na kwotę 310 513 303 zł;

Zrealizowane płatności – 3 181 płatności na kwotę 206 514 188,76 zł,

Zakończone projekty – 2 854 projekty, dla których kwota udzielonej pomocy (wartość wydatków refundowanych) wyniosła 200 023 361,71 zł.

Projekty w trakcie realizacji:

W okresie sprawozdawczym w ramach Działania 2.4 zatwierdzono do realizacji 29 projektów.

Przeważająca większość zatwierdzonych projektów (89,7%) realizowanych jest w gospodarstwach, których wielkość ekonomiczna nie przekracza 4 ESU.

Zatwierdzone do realizacji projekty dotyczą:

- usług związanych z agroturystyką – 34,5%,
- drobnych usług na rzecz mieszkańców obszarów wiejskich - 27,6%,
- rozwoju lub prowadzenia usług na rzecz rolnictwa i gospodarki leśnej – 24,1%
- wytwarzania materiałów energetycznych z biomasy oraz zakładania plantacji roślin wieloletnich na cele energetyczne – 6,9%,
- turystyki i wypoczynku – 3,4%,
- rzemiosła i rękodzielnictwa – 3,4%.

Projekty zrealizowane:

W Programie Operacyjnym określono, że w ramach działania zostanie zrealizowanych około 6 450 projektów. Spośród 2 854 zrealizowanych projektów 1 044 (37%) zostało zakończonych w I półroczu 2007 r. Około 70% zrealizowanych projektów dotyczyła gospodarstw, których wielkość ekonomiczna nie przekracza 4 ESU.

Zrealizowane w okresie sprawozdawczym projekty dotyczyły:

- drobnych usług na rzecz mieszkańców obszarów wiejskich – 460 projektów (44,1%),
- usług na rzecz rolnictwa i gospodarki leśnej - 296 (28,4%),
- agroturystyki - 162 (15,5 %),
- usług związanych z turystyką i wypoczynkiem - 53 (5,1 %),
- rzemiosła i rękodzielnictwa - 30 (2,9%),
- prowadzonego na małą skalę przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych - 29 (2,8%),
- wytwarzania materiałów energetycznych z biomasy (10 projektów) oraz innych typów projektów: sprzedaży bezpośredniej produktów pochodzących w większości z własnego gospodarstwa (3) oraz sprzedaży i promocji przez Internet (1), stanowiące razem 1,4% zrealizowanych projektów.

Działanie 2.5 Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi⁷

Stan na 30.06.2007 r.:

Wnioski po weryfikacji formalnej – 277 wniosków na kwotę dofinansowania z EFOiGR wynoszącą 569 878 541,47 zł;

Wydane decyzje – 234 decyzji na kwotę dofinansowania ze środków ze środków EFOiGR na kwotę 366 198 988 zł;

Zrealizowane płatności - 90 płatności na kwotę 33 639 113 zł ze środków EFOiGR;

Zakończone projekty – 17 na łączną kwotę dofinansowania z EFOiGR 6 834 343 zł.

Projekty w trakcie realizacji:

W ramach działania 2.5 w I półroczu 2007 roku przyjęto do realizacji 53 projekty na łączną kwotę 100 869 126 zł, w tym poziom finansowania z EFOiGR przewidziano na 74 044 157 zł. 87% projektów zatwierdzonych do realizacji dotyczyło *budowy i modernizacji urządzeń melioracji wodnych podstawowych wraz z robotami związanymi z kształtowaniem przekroju podłużnego i poprzecznego, a także układu poziomego koryta cieku naturalnego, wykraczającymi poza działania związane z utrzymaniem wód.*

Do końca czerwca 2007 r. w ramach działania 2.5 ARiMR wypłaciła na rzecz beneficjentów działania 2.5 33 639 113 zł, przy czym płatnościom tym towarzyszyły wydatki z krajowych środków publicznych w wysokości 10 535 464 zł.

⁷ W działaniach wdrażanych przez samorządy województw (2.2, 2.3 i 2.5) prezentowane są wyłącznie kwoty EFOiGR, ponieważ tylko środki wspólnotowe są w tych działaniach wypłacane przez Beneficjenta Końcowego. Współfinansowanie krajowe zapewniają m.in. dysponenci budżetu Państwa i jednostki samorządu terytorialnego.

W działaniu 2.5, podobnie jak w działaniu 2.2, w okresie sprawozdawczym zakończono realizację pierwszych projektów. Z 17 zakończonych projektów, 16 dotyczyło *budowy i modernizacji urządzeń melioracji wodnych podstawowych wraz z robotami związanymi z kształtowaniem przekroju podłużnego i poprzecznego*.

Działanie 2.6 Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem

Stan na 30.06.2007 r.:

Wnioski po weryfikacji formalnej – 4 435 wniosków na kwotę 232 960 157,38 zł;

Podpisane umowy – 3 584 umowy na kwotę 168 639 234,24 zł; w tym umów czynnych było 3 555 na kwotę 165 371 630,00 zł;

Zrealizowane płatności – 2 362 płatności na kwotę 80 751 358,25 zł;

Zakończone projekty – 2 219 projektów, dla których kwota udzielonej pomocy (wartość wydatków refundowanych) wyniosła 76 612 691,25 zł.

Projekty w trakcie realizacji:

W okresie sprawozdawczym w ramach Działania 2.6 zatwierdzono do realizacji 230 projektów.

Zatwierdzone do realizacji projekty dotyczą:

- budowy bądź modernizacji dróg wewnętrznych - 58,7%,
- inwestycji związanych z odprowadzaniem lub oczyszczaniem ścieków - 33,9%,
- inwestycji związanych z zaopatrzeniem w energię - 5,7%,
- inwestycji związanych z zaopatrzeniem w wodę - 1,7%.

Projekty zakończone:

W Programie Operacyjnym określono, że w ramach działania zostanie zrealizowanych około 12 000 projektów. Do końca czerwca 2007 r. zakończono 2 219 projektów, w tym 34% (747 projektów) zostało zakończonych w I półroczu 2007 r.

Spośród zrealizowanych w I półroczu 2007 r. projektów 61% dotyczyło *budowy lub modernizacji dróg wewnętrznych*. Ponadto:

- odprowadzenia lub oczyszczania ścieków - 28,1%,
- zaopatrzenia w energię – 9,1%,
- zaopatrzenia w wodę - 2%.

Działanie 2.7 Pilotażowy Program Leader+

Stan na 30.06.2007 r.:

Wnioski po weryfikacji formalnej - 421 wniosków na łączną kwotę 149 612 255,12 zł;

Podpisane umowy - łącznie 328 umów o dofinansowanie na kwotę 120 713 139,41 zł, w tym umów czynnych było 317 na kwotę 119 310 561 zł;

Zrealizowane płatności – w okresie sprawozdawczym w ramach II Schematu ARiMR zrealizowała tzw. pierwsze płatności ze środków krajowych o łącznej wartości 17 102 797,50 zł.

Projekty realizowane w ramach II Schematu dotyczyły:

- działania informacyjno-promocyjne i szkoleniowe – 50%;
- ekspertyzy, analizy – 27%;
- wsparcie doradcze – 3%;
- zakup sprzętu teleinformatycznego – 1%;
- wydatki operacyjne – 11%;
- współpraca i wymiana doświadczeń na poziomie krajowym i międzynarodowym – 8%.

Działanie 3.1 Wsparcie systemu zarządzania i wdrażania programu

Stan z 30.06.2007 r.:

Wnioski po weryfikacji formalnej – 185 wniosków na kwotę 73 532 995 zł;

Podpisane umowy – 150 umów na kwotę 35 917 453 zł; przy czym umów czynnych było 133 na kwotę 33 156 662 zł;

Zrealizowane płatności – 133 płatności na kwotę 8 864 565,79 zł;

Prezentowana kwota dotyczy środków wypłaconych przez ARiMR (kwotę udzielonej pomocy publicznej wraz ze środkami pochodzącymi z rezerwy celowej w ramach Priorytetu III zawiera Załącznik nr 5),

Zakończone projekty – 66 projektów, dla których kwota udzielonej pomocy (wartość wydatków refundowanych) wyniosła 9 822 732,00 zł*, z czego ARiMR wypłaciła 7 823 081,22 zł.

*Część środków współfinansowania krajowego pochodzi z rezerwy celowej i nie jest wypłacana przez ARiMR,

Projekty w trakcie realizacji:

W okresie sprawozdawczym w ramach Działania 3.1 zatwierdzono do realizacji 28 projektów.

Projekty te dotyczyły:

- wynagrodzeń (15 projektów),
- prowadzenia kontroli (9),
- innych kosztów ponoszonych przez instytucje w związku z wdrażaniem Programu (3),
- a także organizacji i obsługi uczestnictwa w pracach: Regionalnego Komitetu Sterującego (1).

Beneficjentami zatwierdzonych projektów są: FAPA (2 projekty), i Urzędy Marszałkowskie (26 projektów).

Projekty zakończone:

W prognozie na I półrocze 2007 roku zakładano, że zrealizowanych zostanie 40 projektów.

W okresie sprawozdawczym zakończono 34 projekty (85%).

Zakończone projekty dotyczyły:

- wynagrodzeń - 13 projektów,
- prowadzenia kontroli - 10,
- innych kosztów ponoszonych przez instytucje w związku z wdrażaniem Programu – 6,
- organizacji, obsługi i uczestnictwa w pracach Regionalnego Komitetu Sterującego - 2,
- wsparcia eksperckiego w zakresie oceny, wyboru i monitorowania pomocy – 1,
- organizacji, obsługi i uczestnictwa w pracach grup roboczych Komitetu Sterującego i prac Komitetu Monitorującego - 2.

Beneficjentami zrealizowanych projektów byli: MRiRW (4 projekty), FAPA (2 projekty), ARiMR (1 projekt), Urzędy Marszałkowskie (27 projektów).

Działanie 3.2 Rozwój instytucjonalny

Stan z 30.06.2007 r.:

Wnioski po weryfikacji formalnej – 141 wniosków na kwotę 110 648 894,00 zł;

Podpisane umowy – 123 umów na kwotę 30 560 575,00 zł; przy czym umów po uwzględnieniu oszczędności wynikających z przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego wynosi 29 823 391 zł;

Zrealizowane płatności – 87 płatności na kwotę 17 819 473,44 zł;

Prezentowana kwota dotyczy środków wypłaconych przez ARiMR (kwotę udzielonej pomocy publicznej wraz ze środkami pochodzącymi z rezerwy celowej w ramach Priorytetu III zawiera Załącznik nr 5).

Zakończone projekty – 63 projekty, dla których kwota udzielonej pomocy (wartość wydatków refundowanych) wyniosła 18 564 653,00 zł*, z czego ARiMR wypłaciła 17 799 863,19 zł.

*Część środków współfinansowania krajowego pochodzi z rezerwy celowej i nie jest wypłacana przez ARiMR,

W ramach Działania 3.2 w okresie sprawozdawczym zatwierdzono do realizacji 26 projektów.

Zatwierdzone do realizacji projekty dotyczą:

- zakupu i instalacji sprzętu komputerowego, oprogramowania, wyposażenia oraz zakupu materiałów (14 projektów),
- organizacji i realizacji szkoleń służących podnoszeniu kwalifikacji (8 projektów),
- udziału w innych formach szkolenia (3),
- zakupu i instalacji komputerowych systemów zarządzania monitorowania i ewaluacji (1 projekt).

Beneficjentami realizowanych (26) projektów są Urzędy Marszałkowskie.

Projekty zakończone:

W ramach działania 3.2 w okresie sprawozdawczym zakończono 30 projektów i dotyczyły one:

- zakupu i instalacji sprzętu komputerowego, oprogramowania, wyposażenia oraz zakupu materiałów (17 projektów),
- organizacji i realizacji szkoleń służących podnoszeniu kwalifikacji (7 projektów),
- udziału w innych formach szkolenia (4 projekty)
- zakupu i instalacji komputerowych systemów zarządzania monitorowania i ewaluacji (2 projekty).

Beneficjentami zrealizowanych projektów byli: ARiMR – 6 projektów, MRiRW -2 projekty, FAPA -2 projekty oraz Urzędy Marszałkowskie -20 projektów.

Działanie 3.3 Informowanie i promocja programu

- Wnioski po weryfikacji formalnej – 151 wniosków na kwotę 22 182 019,00 zł;
- Podpisane umowy – 126 umów na kwotę 12 154 183,00 zł; w tym umów czynnych było 119 na kwotę 10 473 100,00 zł,
- Zrealizowane płatności – 81 płatności na kwotę 1 395 761,00 zł;

Prezentowana kwota dotyczy środków wypłaconych przez ARiMR (kwotę udzielonej pomocy publicznej wraz ze środkami pochodzącymi z rezerwy celowej w ramach Priorytetu III zawiera Załącznik nr 5).

- Zakończone projekty – 59 projektów, dla których kwota udzielonej pomocy (wartość wydatków refundowanych) wyniosła 1 687 527,00 zł*, z czego ARiMR wypłaciła 1 322 851,00 zł.

*Część środków współfinansowania krajowego pochodzi z rezerwy celowej i nie jest wypłacana przez ARiMR,

Projekty w trakcie realizacji:

W ramach Działania 3.3 w okresie sprawozdawczym zatwierdzono do realizacji 19 projektów i dotyczą one:

- organizacji i obsługi konferencji, bądź spotkań konsultacyjno-informacyjnych dotyczących założeń programu operacyjnego na następny okres programowania (4 projekty),
- organizacji i obsługi spotkań promujących najlepsze stosowane praktyki (4 projekty),
- organizacji i obsługi konferencji, spotkań informacyjno - promocyjnych dla potencjalnych beneficjentów (3 projekty),
- działań promocyjnych w mediach (3 projekty),
- zakupu sprzętu i materiałów biurowych na potrzeby organizowania akcji promocyjnych lub informacyjnych (2 projekty),
- opracowania, wydania i dystrybucji tablic lub znaków informacyjnych (1 projekt),
- projektowania, aktualizacji lub utrzymania stron oraz domen internetowych (1 projekt),

- opracowanie, wydanie oraz dystrybucja materiałów informacyjnych lub promocyjnych na temat Programu, a także publikacja dokumentów związanych z jego wdrażaniem (1 projekt).

Beneficjentami rozpoczętych (19) projektów są Urzędy Marszałkowskie.

Projekty zakończone

W ramach działania 3.3 w okresie sprawozdawczym zakończono 29 projektów i dotyczyły one:

- organizacji i obsługi konferencji, spotkań informacyjno - promocyjnych dla potencjalnych beneficjentów (5),
- organizacji i obsługi spotkań promujących najlepsze stosowane praktyki (5),
- opracowania wydania i dystrybucji materiałów informacyjnych lub promocyjnych na temat Programu, a także publikacja dokumentów związanych z jego wdrażaniem (5)
- oraz opracowania wydania działań promocyjnych w mediach (4),
- projektowania, aktualizacji lub utrzymania stron oraz domen internetowych (3),
- zakupu sprzętu i materiałów na potrzeby organizowania akcji promocyjnych (3 projekty),
- organizacji i obsługi konferencji, bądź spotkań konsultacyjno-informacyjnych dotyczących założeń programu operacyjnego na następny okres programowania (2 projekty).
- przygotowania i wykonania tablic lub znaków informacyjnych (1)
- innych kosztów ponoszonych przez instytucje w związku z wdrażaniem Programu (1).

W 2007 r. beneficjentami zrealizowanych projektów byli: MRiRW (2) oraz Urzędy Marszałkowskie (27 projektów).

- **Spotkania komitetu monitorującego i komitetu sterującego**

Tabela nr 4 – zestawienie terminów spotkań komitetu monitorującego i komitetu sterującego oraz podjętych uchwał

Komitet Sterujący Sektorowym Programem Operacyjnym	Data posiedzenia	Podjęte uchwały	Planowana data kolejnego posiedzenia
	02.04.2007 r.	– Uchwała Nr 62/2007 w sprawie uchylenia: Uchwały nr 61/2007 Komitetu Sterującego Sektorowym Programem Operacyjnym „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich” z dnia 5 lutego 2007 r. w sprawie przywrócenia: Uchwały Nr 2/2004 i 3/2004 Komitetu Sterującego SPO	Brak ustalonego terminu

		<p>z dnia 25.11.2004 roku w sprawie przyjęcia kryteriów i zasad podziału środków publicznych SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich” pomiędzy województwa w ramach działań 1.1 „Inwestycje w gospodarstwach rolnych” 1.2 „Ułatwianie startu młodym rolnikom” oraz 2.6 „Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem” oraz 2.4 „Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodów”;</p> <p>– Uchwała Nr 63/2007 w sprawie rekomendacji listy projektów do realizacji w ramach Priorytetu „Pomoc techniczna” SPO</p>	
	<p><i>Tryb obiegowy:</i> 05.02.2007 r.</p>	<p>– Uchwała Nr 61/2007 w sprawie uchylecia: Uchwały Nr 2/2004 KS SPO z dnia 25.11.2004 roku w sprawie przyjęcia kryteriów i zasad podziału środków publicznych SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich” pomiędzy województwa w ramach działań 1.1 „Inwestycje w gospodarstwach rolnych” 1.2 „Ułatwianie startu młodym rolnikom” oraz 2.6 „Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem” oraz Uchwały Nr 3/2004 KS SPO z dnia 25.11.2004 w sprawie przyjęcia kryteriów i zasad podziału środków publicznych SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich” pomiędzy województwa w ramach Działania 2.4 „Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodów”.</p>	
	<p><i>Tryb obiegowy:</i> 24.05.2007</p>	<p>– Uchwała Nr 64/2007 w sprawie zmiany składu osobowego oraz regulaminu grupy roboczej dokonującej wyboru projektów do realizacji w ramach Priorytetu „Pomoc techniczna”.</p>	
<p>Komitet Monitorujący Sektorowy Program Operacyjny</p>	<p>11.06.2007 r.</p>	<p>– Uchwała Nr 30 w sprawie zatwierdzenia Sprawozdania okresowego z realizacji Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” obejmującego II</p>	<p>IV kwartał 2007</p>

		<p>półrocze 2006 roku;</p> <ul style="list-style-type: none"> – Uchwała Nr 31 w sprawie zatwierdzenia Sprawozdania Roczego z realizacji Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” za 2006 rok; – Uchwała Nr 32 w sprawie zmiany Regulaminu Komitetu Monitorującego Sektorowy Program Operacyjny „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” za 2006 rok; – Uchwała Nr 33 sprawie zatwierdzenia zmian do Uzupelnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”. 	
	<p><i>Tryb obiegowy:</i> <i>05.02.2007</i></p>	<p>– Uchwała Nr 29 w sprawie zatwierdzenia zmian do Uzupelnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”</p>	
	<p><i>Tryb obiegowy:</i> <i>marzec 2007</i></p>	<p>– Uchwała Nr 30 w sprawie zatwierdzenia Sprawozdania okresowego z realizacji Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” obejmującego II półrocze 2006 roku – odrzucona w trybie obiegowym, uchwalona na posiedzeniu 11.06.2007 r.</p>	

- **Ewaluacja**

W okresie sprawozdawczym zaakceptowano i odebrano analizę przygotowaną na zamówienie IZ przez firmę Agrotec Polska Sp. z o.o. i Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, pt.: „*Analiza struktury projektów i charakterystyka beneficjentów działań: 1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych, 1.5 Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych, 2.4 Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodu*”. Raport końcowy z w/w analizy został opublikowany w BIP MRiRW oraz zaprezentowany i przedyskutowany na spotkaniu członków Komitetu Monitorującego SPO w dniu 11 czerwca 2007 r.

Ponadto, w okresie sprawozdawczym rozpoczęto prace przygotowawcze do wykonania oceny ex-post SPO *Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 - 2006*. Prace te objęły przede wszystkim określenie ogólnego zakresu oceny oraz wstępną kalkulację kosztów jej wykonania.

2. Stan realizacji projektów od momentu uruchomienia programu

- 1) w ramach priorytetów/działań (w zł) jest określony w załączniku nr 1 do sprawozdania;
- 2) wg priorytetów i województw (w zł) jest określony w załączniku nr 2 do sprawozdania

3. Wskaźniki monitorujące

- 1) informacja odnośnie stopnia osiągnięcia zakładanych wartości wskaźników w okresie sprawozdawczym

Ponieważ nie zakładano wartości bazowych wskaźników, można jedynie określić wartości osiągnięte w okresie sprawozdawczym – zostały one przedstawione w dodatkowym załączniku nr 9 do sprawozdania. Z uwagi na niewystarczającą funkcjonalność systemu informatycznego oraz związanymi z tym utrudnieniami w gromadzeniu pełnych danych w okresach kwartalnych czy też półrocznych, w tabelach monitorowania nie przedstawiono wartości osiągniętych przez wskaźniki rezultatu. Dane te są zbierane w cyklu rocznym i za 2006 r. zostały przedstawione w sprawozdaniu rocznym z realizacji programu.

- 2) zestawienie wskaźników monitorujących zawiera załącznik nr 9 do sprawozdania.

III. INFORMACJE DOTYCZĄCE POSTĘPU FINANSOWEGO PROGRAMU

1. Ogólne informacje dotyczące postępu finansowego

Zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 8 września 2004 r. w sprawie Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 – 2006 (Dz. U. 207, poz. 2117z późniejszymi zmianami), wartość alokacji środków finansowych dla programu wynosi łącznie 1 787 812 868 euro, w tym wartość środków pochodzących z Sekcji Orientacji EFOIGR wynosi 1 192 689 238 euro. Podział środków finansowych kształtuje się następująco: dla Priorytetu 1. Wspieranie zmian i dostosowań w sektorze rolno - spożywczym przewidziano 1 330 398 246⁸ euro (w tym 847 199 004 euro środków wspólnotowych), dla Priorytetu 2. Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich 433 414 622 euro (w tym 327 490 234 euro środków wspólnotowych) oraz dla Priorytetu 3. Pomoc Techniczna 24 000 000 euro (w tym 18 000 000 euro środków wspólnotowych).

W I półroczu 2007 roku Instytucja Płatnicza przekazała Komisji Europejskiej pięć wniosków o refundację wydatków kwalifikowalnych poniesionych w ramach finansowania programu. Wnioski te dotyczyły wydatków poniesionych w listopadzie i grudniu 2006 roku oraz w okresie od stycznia do marca 2007 r. w ramach trzech Priorytetów SPO. Zawarta w nich łączna kwota wydatków poświadczonych przez Instytucję Płatniczą ze środków UE wyniosła 184 901 969,78 euro (710 364 909,79 zł), natomiast wartość wydatków poniesionych ze środków współfinansowania krajowego wyniosła łącznie 100 071 633,02 euro (384 295 565,66 zł). Wartość środków zrefundowanych przez Komisję Europejską w I półroczu 2007 roku wyniosła 148 218 562 euro.

W I półroczu 2007 z rachunku programowego instytucji zarządzającej na rachunek Beneficjenta Końcowego wypłacono:

- w ramach Priorytetu 1. Wspieranie zmian i dostosowań w sektorze rolno – spożywczym:
 - 311 692 868,21 złotych ze środków krajowych,
 - 476 272 728,63 złotych ze środków wspólnotowych (125 069 070,47 euro);

- w ramach Priorytetu 2. Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich:
 - 35 302 136,99 złotych ze środków krajowych (bez środków pierwszej płatności w ramach działania Pilotażowy Program Leader + (schemat II) w kwocie 17 102 797,50 złotych),
 - 255 939 942,82 złotych ze środków wspólnotowych (67 262 065,90 euro).

- w ramach Priorytetu 3. Pomoc Techniczna:

⁸ Uwzględniono realokacje wprowadzone: rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 listopada 2006 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” (Dz. U. Nr 229, poz. 1673) i rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 kwietnia 2007 zmieniającym rozporządzenie w sprawie przyjęcia Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004—2006” (Dz. U. Nr 77 poz. 520).

- 4 105 928,01 zł ze środków krajowych,
- 17 130 268,50 zł ze środków wspólnotowych (4 543 187,27 euro)

Od początku uruchomienia programu do końca I półrocza 2007 roku instytucja zarządzająca przekazała na rachunek Beneficjenta Końcowego łączną kwotę 3 966 615 106,54 zł (bez środków pierwszej płatności w ramach działania Pilotażowy Program Leader + (schemat II) w kwocie 17 102 797,50 złotych), w tym środki z Sekcji Orientacji EFOiGR 2 653 955 714,69 zł, tj. 687 734 469,20 euro (kwota ta stanowi 57,66% alokacji środków wspólnotowych dla programu).

Dla kwot dotyczących wypłat na rachunek Beneficjenta Końcowego zastosowano kursy sprzedaży euro Narodowego Banku Polskiego z dnia dokonania przelewu środków na rachunek Beneficjenta Końcowego, natomiast dla kwot poświadczonych przez Instytucję Płatniczą i zawartych we wnioskach o refundację oraz środków zrefundowanych przez Komisję Europejską zastosowano kursy euro zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 643/2000 z 28 marca 2000 roku w sprawie zasad posługiwania się euro w zarządzaniu budżetowym funduszami strukturalnymi.

W wyniku postępowań windykacyjnych w I półroczu 2007 r. odzyskano 7 352 107,83 zł, w tym odsetki stanowiły 1 063 496,27 zł.

Wydatki na rzecz beneficjentów

Kwota płatności zrealizowanych przez ARiMR na rzecz beneficjentów od początku wdrażania Programu do 30 czerwca 2007 r. wyniosła zł 3 966 615 107⁹ zł, w tym **2 653 955 715 zł stanowią środki z EFOiGR (ponad 57%¹⁰ alokacji środków wspólnotowych w ramach SPO *Restrukturyzacja... na lata 2004-2006, wobec 41,4% na koniec 2006 roku*).**

Środki wypłacone przez ARiMR na rzecz beneficjentów w pierwszym półroczu 2007 r. wynoszą 1 100 443 873 zł (w tym **środki z EFOiGR stanowią 749 342 940 zł**). Kwota środków wypłaconych z EFOiGR w pierwszym półroczu 2007 r. stanowi 28% wszystkich środków EFOiGR wypłaconych beneficjentom przez ARiMR od początku wdrażania Programu.

Priorytet I *Wspieranie zmian i dostosowań w sektorze rolno-żywnościowym*

Wg stanu z 30 czerwca 2007 r., w ramach działań Priorytetu I ARiMR zrealizowała na rzecz beneficjentów płatności na kwotę 3 317 227 869 zł, w tym 2 106 551 691 zł z EFOiGR (kwota ta stanowi 64,3% alokacji środków wspólnotowych dla Priorytetu I na lata 2004-2006).

Priorytet II *Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich*

⁹ Do płatności dokonanych przez ARiMR należy dodać środki publiczne uruchamiane przez dysponentów budżetu Państwa w ramach działań: 2.2, 2.5 oraz Priorytetu III a także środki budżetu JST i Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w działaniu 2.3 (Załącznik Nr 5)

¹⁰ W niniejszym rozdziale w celu wyznaczenia poziomu wykorzystania alokacji, kwoty limitów środków (wg Uzupełnienia SPO ROL) przeliczono wg kursu euro wynoszącego 3,8286 zł.

Wg stanu z 30 czerwca 2007 r., w ramach działań Priorytetu II ARiMR zrealizowała na rzecz beneficjentów płatności na kwotę 621 307 437 zł, w tym 523 892 198 zł z EFOiGR (kwota ta stanowi 43,9% alokacji środków wspólnotowych dla Priorytetu II na lata 2004-2006). Część środków publicznych wydatkowanych w ramach Priorytetu II nie jest wypłacana przez Beneficjenta Końcowego, co ma miejsce w następujących działaniach:

- Działanie 2.2 *Scalanie gruntów* → 13,5 mln zł z EFOiGR (i odpowiadające współfinansowanie krajowe wypłacone m.in. przez wojewodów będących dysponentami środków budżetu Państwa w wysokości 3,8 mln zł);
- Działanie 2.3 *Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego* → 230,7 mln zł z EFOiGR (wkład krajowy został zapewniony z budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz z budżetu Państwa w ramach Programu „*Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego*” – łączna kwota środków krajowych wydatkowanych w tym działaniu wyniosła na koniec czerwca 2007 r. 75 mln zł);
- Działanie 2.5 *Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi* → 33,6 mln zł z EFOiGR (i odpowiadające współfinansowanie krajowe realizowane m.in. przez wojewodów będących dysponentami środków budżetu Państwa w wysokości 10,5 mln zł);
- Działanie 2.7 *Pilotażowy Program Leader+* → oprócz środków ujętych w załączniku nr 5 do niniejszego sprawozdania ARiMR wypłaciła 17 102 798 zł ze środków krajowych w ramach pierwszej płatności dla projektów II Schematu działania 2.7.

Priorytet III *Pomoc techniczna*

Wg stanu z 30 czerwca 2007 r., w ramach działań Priorytetu III ARiMR zrealizowała na rzecz beneficjentów płatności na kwotę 28 079 800 zł, w tym 23 511 827 zł z EFOiGR (kwota ta stanowi 34% alokacji środków wspólnotowych dla Priorytetu III na lata 2004-2006). Pozostałe środki finansowe, stanowiące część wkładu krajowego w projektach Priorytetu III zostały przekazane wyprzedzająco do dysponentów budżetu Państwa – kwota tych środków wyniosła 3 269 302 zł.

2. Porównanie zakładanego stopnia realizacji zobowiązań z osiągniętym w danym okresie sprawozdawczym

Tabela nr 5 – porównanie prognozowanych i rzeczywistych kwot płatności na rzecz beneficjentów dla okresu sprawozdawczego

Priorytet / działanie	Calkowite środki publiczne prognozowane na okres sprawozdawczy	Calkowite środki publiczne wydatkowane w okresie sprawozdawczym (zaokrąglone do pełnego zł)	% realizacji prognoz
1. Wspieranie zmian i dostosowań w sektorze rolno-żywnościowym	1 021 723 150	787 965 596	77,1%
1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych	547 610 857	484 314 088	88,4%
1.2 Ułatwianie startu młodym rolnikom	0	0	
1.3 Szkolenia	0	0	
1.4 Wsparcie doradztwa rolniczego	30 278 323	29 619 674	97,8%
1.5 Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych	443 833 970	274 031 834	61,7%
2. Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich	380 058 824	303 948 043	80,0%
2.1 Przywracanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego naturalną katastrofą lub pożarem oraz wprowadzenie odpowiednich instrumentów zapobiegawczych	14 732 642	17 929 840	121,7%
2.2 Scalanie gruntów	12 418 343	11 475 449	92,4%
2.3 Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego ¹¹	127 398 260	126 401 807	99,2%
2.4 Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodów	98 025 386	74 882 707	76,4%
2.5 Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi	68 061 106	42 378 156	62,3%
2.6 Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem	38 933 332	30 753 400	79,0%
2.7 Pilotażowy Program LEADER+	20 489 755	126 684	0,6%
3. Pomoc techniczna	34 835 650	22 840 358	65,6%
3.1 Wsparcie systemu zarządzania i wdrażania programu	10 856 465	6 225 033	57,3%
3.2 Rozwój instytucjonalny	19 145 027	15 783 569	82,4%
3.3 Informowanie i promocja programu	4 834 158	831 756	17,2%
RAZEM PROGRAM	1 436 617 624	1 114 753 997	77,6%

¹¹ Kwota wydatków prognozowanych i płatności zrealizowanych w tym działaniu dotyczy jedynie środków wspólnotowych.

3. Zestawienia dotyczące postępu finansowego

- 1) wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych poniesionych w okresie sprawozdawczym dla Programu zawiera załącznik nr 3 do sprawozdania;
- 2) źródeł, z których sfinansowane zostały od uruchomienia Programu wydatki kwalifikowalne, stanowiące podstawę zrealizowanych płatności (w zł) zawiera załącznik nr 4 do sprawozdania;
- 3) wartości płatności zrealizowanych na rzecz beneficjentów końcowych/projektodawców i odpowiadającego im współfinansowania krajowego dla Programu od uruchomienia Programu (w zł) zawiera załącznik nr 5 do sprawozdania;
- 4) wartości płatności zrealizowanych na rzecz beneficjentów końcowych/projektodawców i odpowiadającego im współfinansowania krajowego dla Programu od uruchomienia Programu według województw (w zł) zawiera załącznik nr 6 do sprawozdania;
- 5) prognozowanych wartości płatności, jakie zrealizowane będą na rzecz beneficjentów końcowych/projektodawców odpowiadającego im współfinansowania krajowego dla Programu (w zł) zawiera załącznik nr 7 do sprawozdania;

4. Kwota odsetek narosłych od środków nagromadzonych na realizację Programu

Kwoty odsetek narosłych od środków nagromadzonych na realizację Programu zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela nr 6 - Odsetki zgromadzone na rachunkach instytucji płatniczej (Ministerstwa Finansów) oraz instytucji zarządzającej (Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi) - w euro

	I półrocze 2007	Od uruchomienia programu
Odsetki zgromadzone na rachunku IP	50 491,34	457 441,69
Odsetki zgromadzone na rachunkach IZ, w tym:	639 687,82	2 245 002,99
- rachunek do obsługi Programu	637 820,54	2 237 653,43
- rachunek zwrotów Programu	1 867,28	7 349,56
Odsetki przekazane przez ARiMR	0,00	38 490,45 ¹²
Razem	690 179,16	2 740 935,13

¹² W sprawozdaniu za II półrocze 2006 roku podano kwotę odsetek przekazanych do końca grudnia 2006 roku przez ARiMR w wysokości 20 911 zł. Całkowita kwota odsetek naliczonych przez ARiMR na koniec roku 2006 wyniosła 38 490,45 zł, przy czym kwota 17 549,45 zł została przekazana na rachunek IZ w styczniu 2007 roku. Ponieważ cała kwota wykazana w kolumnie „Od uruchomienia Programu” w wierszu „Odsetki przekazane przez ARiMR” dotyczy 2006 roku, w kolumnie „I półrocze 2007” podano wartość 0 – stąd niezgodność przy sumowaniu kwoty odsetek wg stanu z XII 2006 i odsetek z I półrocza 2007.

IV. PROGNOZA PRZEBIEGU REALIZACJI PROGRAMU W KOLEJNYM OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

1. Prognoza przebiegu realizacji programu w kolejnym okresie sprawozdawczym

- **Stopień realizacji zobowiązań ustalonych dla działań**

Wg planów wydatków przekazywanych przez ARiMR, w drugim półroczu 2007 roku przewiduje się w ramach SPO wydatki ze środków publicznych w wysokości ponad 986,2 mln zł, w tym ze środków wspólnotowych 640,3 mln zł (Załącznik nr 7). Analiza realizacji prognoz miesięcznych w I półroczu 2007 r. wskazuje, że realizacja poszczególnych planów miesięcznych kształtuje się na poziomie (w zależności od miesiąca) od 39 do 84% zakładanych wydatków. Opóźnienia te wynikają wg ARiMR m.in.: z konieczności uzupełniania dużej części wniosków o płatność, co wydłuża okres ich rozpatrywania, a tym samym wpływa na zmianę zakładanego terminu wypłaty. W związku z powyższym trudno jest jednoznacznie prognozować wydatki na najbliższy okres sprawozdawczy, niemniej jednak w związku ze zbliżającym się końcem realizacji Programu spodziewany jest wzrost tempa realizacji płatności.

- **Terminy naboru wniosków**

W II półroczu 2007 roku nie przewiduje się naborów wniosków w żadnym z działań SPO, z uwagi na wysoki poziom wykorzystania alokacji środków na poziomie wniosków zarejestrowanych oraz kontraktacji w większości działań wyczerpującej limit dostępnych środków finansowych (z wyjątkiem działania 2.3, w ramach którego dwa województwa planują dodatkowy nabór wniosków w lipcu 2007 r.).

- **Spotkania komitetu monitorującego i komitetu sterującego**

Komitet Monitorujący SPO *Restrukturyzacja i modernizacja...* – najbliższe posiedzenie KM planowane jest w IV kwartale 2007 r.

Komitet Sterujący SPO *Restrukturyzacja i modernizacja...* – dotychczas nie ustalono terminu kolejnego posiedzenia KS.

- **Ewaluacja**

W następnym okresie sprawozdawczym planuje się kontynuację prac przygotowawczych do wykonania oceny ex-post SPO *Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 - 2006*. Zakres prac obejmie przygotowanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia zgodnie ze wspólnymi wytycznymi monitorowania i oceny.

V. INFORMACJA NA TEMAT PRZESTRZEGANIA POLITYK WSPÓLNOTY, PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH ORAZ ZASAD PRYZNAWANIA POMOCY PUBLICZNEJ PRZY REALIZACJI PROGRAMU

1. Zgodność programu z polityką ochrony środowiska

Czy w trakcie realizacji programu nastąpiło naruszenie zasady zgodności z polityką ochrony środowiska?

Tak

Nie

Nie dotyczy

W okresie sprawozdawczym nie stwierdzono naruszenia zasad polityki ochrony środowiska.

2. Zgodność programu z polityką równych szans

Czy w trakcie realizacji programu nastąpiło naruszenie zasady zgodności z polityką równych szans?

Tak

Nie

Nie dotyczy

W okresie sprawozdawczym nie stwierdzono naruszenia zasad polityki równych szans.

3. Zgodność programu ze Wspólną Polityką Rolną

Czy w trakcie realizacji programu nastąpiło naruszenie Wspólnej Polityki Rolnej?

Tak

Nie

W okresie sprawozdawczym nie stwierdzono naruszenia Wspólnej Polityki Rolnej.

4. Zgodność programu z przepisami dotyczącymi zamówień publicznych

Czy w trakcie realizacji programu nastąpiło naruszenie zasad udzielania zamówień publicznych?

Tak

Nie

Nie dotyczy

Stwierdzone uchybienia podczas kontroli prawidłowości przebiegu postępowań o udzielenie zamówień publicznych dotyczyły projektów realizowanych w ramach działań wdrażanych przez Samorządy Województw, tj. w działaniach 2.2; 2.3 oraz 2.5.

Działanie 2.2 Scalanie gruntów

W wyniku przeprowadzonych kontroli przebiegu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego nieprawidłowości stwierdzono w województwie łódzkim. Wykryte nieprawidłowości nie miały jednak wpływu na wynik postępowania i nie skutkowały koniecznością jego unieważnienia.

Działanie 2.3 Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego

W wyniku przeprowadzonych kontroli przebiegu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego nieprawidłowości stwierdzono w województwach: kujawsko-pomorskim, łódzkim, podkarpackim, podlaskim, pomorskim oraz zachodniopomorskim.

W województwie kujawsko-pomorskim na podstawie przeprowadzonej kontroli stwierdzono niezgodność przeprowadzonego postępowania z Ustawą Prawo Zamówień Publicznych i w związku z tym nieważność zawartej umowy pomiędzy jedną z gmin a wykonawcą.

W województwie łódzkim w okresie sprawozdawczym odbyło się 6 kontroli zamówień publicznych. W pięciu przypadkach wykryto nieprawidłowości, które nie miały wpływu na wynik postępowania, nie było podstaw do unieważnienia postępowania. W jednym przypadku wykryte nieprawidłowości skutkowały rozwiązaniem umowy o dofinansowanie realizacji projektu z beneficjentem.

Wykryte nieprawidłowości polegały na:

- braku informacji o warunkach udziału w postępowaniu w ogłoszeniu o zamówieniu,
- brak informacji o warunkach udziału w postępowaniu w specyfikacji,
- zastosowano nieodpowiedni druk protokołu postępowania,
- bezpodstawne odrzucenie oferty wykonawcy.

W województwie podkarpackim nieprawidłowość polegała na dopuszczeniu do przetargu oferenta, który złożył nieprawdziwe oświadczenie o niezaleganiu z podatkami (podatek od nieruchomości). Oferentem był zakład budżetowy zależny od organizatora przetargu. Fakt ten został zgłoszony do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych, który skierował wniosek o ukaranie burmistrza do Komisji Orzekającej w Sprawach o Naruszenie Dyscypliny Finansów Publicznych oraz informacja ta została zawarta w raporcie kwartalnym systemu informowania o nieprawidłowościach.

W woj. podlaskim przed zakończeniem kontroli dokumentacji po przetargu gmina podpisała umowę z wykonawcą. Wystosowano do jednostki pismo przypominające o zasadach obowiązujących w Programie SPO w zakresie obowiązków beneficjenta, określonych w umowie oraz konieczności wstrzymania podpisywania umowy do czasu zakończenia kontroli dokumentacji.

Przeprowadzone przez Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego pełne kontrole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wykazały naruszenia zasad udzielania zamówień publicznych.

W przypadku dwóch projektów potwierdziły je kontrole następcze wykonane przez Urząd Zamówień Publicznych; jedna nie została jeszcze rozstrzygnięta przez UZP.

Wykryte nieprawidłowości odnosiły się do: zmiany terminu realizacji zamówienia z naruszeniem dyspozycji art. 144 ust. 1 Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, nie uwzględnienie protestu jednego z oferentów zadania, co mogło mieć wpływ na rozstrzygnięcie postępowania, zawarcie umowy z Wykonawcą, którego oferta nie odpowiadała – zdaniem IW – Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia. W związku z podejrzeniem wystąpienia nieprawidłowości przed dokonaniem płatności dla w/w projektów, Urząd Marszałkowski wstrzymał procedurę rozpatrywania wniosków o płatność. W okresie objętym sprawozdaniem, w przypadku jednego projektu, Instytucja Wdrażająca otrzymała końcowy wynik kontroli następczej UZP, co skutkowało odstąpieniem przez Samorząd Województwa od umowy.

W przypadku województw podkarpackiego i podlaskiego były to nieprawidłowości, które nie miały wpływu na wynik postępowania – nie skutkowały koniecznością jego unieważnienia. W województwie pomorskim natomiast stwierdzone nieprawidłowości zostały przekazane do oceny Prezesa Urzędu Kontroli Zamówień Publicznych. W wyniku wstępnego postępowania administracyjnego UKZP przeprowadzi kontrolę doraźną projektów. Na koniec okresu sprawozdawczego trwało postępowanie sprawdzające (nie zakończone prawomocną decyzją administracyjną).

W woj. zachodniopomorskim w trakcie realizacji jednego z zadań doszło do naruszenia zasad udzielania zamówień publicznych skutkujące nieważnością postępowania oraz rozwiązaniem umowy o dofinansowanie. Ponadto od 2006 r. wyjaśniana jest sprawa ważności postępowania o udzielenie zamówienia w ramach umowy 61412-UM5600032/05. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych przeprowadzi pełną kontrolę procedury.

Działanie 2.5 Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi

W wyniku przeprowadzonych kontroli przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nieprawidłowości stwierdzono w woj. łódzkim. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono tam 2 kontrole postępowania o udzielenie zamówień publicznych (1 planowa, ex-post, 1 ad-hoc, ex-post). W dwóch przypadkach stwierdzono nieprawidłowości, które nie miały wpływu na wynik postępowania – nie skutkowały koniecznością jego unieważnienia.

5. Zgodność programu z zasadami przyznawania pomocy publicznej

Czy w trakcie realizacji programu nastąpiło naruszenie zasad przyznawania pomocy publicznej?

Tak

Nie

Nie dotyczy

W okresie sprawozdawczym nie stwierdzono naruszenia zasad przyznawania pomocy publicznej.

6. Wielkość udzielonej pomocy publicznej w ramach programu

Według przekazanego przez ARiMR *Sprawozdania kwartalnego z udzielonej pomocy publicznej wg stanu na dzień 31 marca oraz 30 czerwca 2007 r.*, kwota pomocy *de minimis*, jaką otrzymali beneficjenci SPO *Restrukturyzacja i modernizacja...* wyniosła 38 820 137 zł (środki krajowe i wspólnotowe łącznie). Kwota ta dotyczy beneficjentów działania 2.4 *Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodów*.

7. Wnioski instytucji zarządzającej dotyczące zgodności działania z politykami Wspólnoty, przepisami dotyczącymi zamówień publicznych oraz zasadami przyznawania pomocy publicznej

Na podstawie informacji otrzymanych od instytucji wdrażających, Biuro Kontroli oraz dokonanych kontroli, instytucja zarządzająca nie stwierdziła naruszenia zgodności realizacji Programu z:

- polityką ochrony środowiska,
- polityką równych szans,
- Wspólną Polityką Rolną,
- zasadami przyznawania pomocy publicznej.

Zgodność realizacji programu z ww. zasadami zapewniona jest m.in. przez przeprowadzane kontrole, opisane w rozdziale IX.2.

Odnośnie przestrzegania zasad udzielania zamówień publicznych w I półroczu 2007 r. większość projektów była realizowana w sposób prawidłowy, a ewentualne nieprawidłowości w tym zakresie były na bieżąco raportowane zgodnie z systemem informowania o nieprawidłowościach i usuwane.

VI. INFORMACJA NA TEMAT WYPEŁNIANIA ZOBOWIĄZAŃ W ZAKRESIE INFORMACJI I PROMOCJI PROGRAMU

1. Opis działań podjętych w ramach informacji i promocji programu

MRiRW

W ramach informacji i promocji wsparcia w ramach Programu w okresie sprawozdawczym kontynuowano dotychczasowe działania:

Na bieżąco udzielane są odpowiedzi na pytania beneficjentów zadawane telefonicznie, przesyłane listownie i pocztą elektroniczną;

Prowadzona jest promocja i informacja w ramach miesięcznika „Biuletyn informacyjny” wydawanego przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi;

Pracownicy MRiRW biorą udział w licznych konferencjach i seminariach organizowanych dla beneficjentów;

Na stronach internetowych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi stale udostępniane są wersje elektroniczne formularzy wniosków o dofinansowanie, umów o dofinansowanie oraz wniosków o płatność i sprawozdań z realizacji projektu;

Na specjalnie stworzonej podstronie witryny internetowej MRiRW funkcjonuje serwis informacyjny „Leader wieści”, dotyczący wdrażania Pilotażowego Programu Leader+. Z uwagi na niewielkie zmiany w cyklu tygodniowym w lutym 2007 r. DROW zrezygnował z cotygodniowej publikacji internetowej SPOTkania tygodniowe. Niestety, okresie sprawozdawczym nie były aktualizowane informacje dotyczące postępów w realizacji SPO publikowane w ramach informatora miesięcznego SPOTkania miesięczne.

ARiMR

W okresie sprawozdawczym kontynuowano działania prowadzone w poprzednich okresach sprawozdawczych:

- Przygotowywano i zapewniono emisję programów programów oraz spotów telewizyjnych dotyczących wszystkich działań SPO „Restrukturyzacja...” wdrażanych przez ARiMR (1.1, 1.2, 1.5. 2.1, 2.4, 2.6). Były realizowane i nadawane głównie przez regionalne ośrodki telewizyjne w ramach programów emitowanych przez TVP3. Łącznie nadano 14 programów, a liczba emisji wyniosła 27;
- Przygotowano i zamieszczono artykuły w prasie ogólnopolskiej i regionalnej (m.in.: „Gazeta Lubuska”, „Lubuski Informator Rolniczy”, „Puls Rolniczy”, „Kurier Lubelski”, „Gazeta Wyborcza-Kielce”, „Echo Dnia”, „Gazeta Olsztyńska”);
- Przygotowano i rozpowszechniono materiały informacyjno – promocyjne:
Ulotki kolorowe i czarno-białe ponad 500 egzemplarzy;

Biuletyny i publikacje samodzielne – około 30;

Pracownicy ARiMR uczestniczyli i rozpowszechniali materiały informacyjne na konferencjach, targach, seminariach i spotkaniach, w których łącznie uczestniczyło ponad 119 tys. osób oraz brali udział w blisko 30 szkoleniach i spotkaniach warsztatowych, w których uczestniczyło około 400 osób.

FAPA

W ramach działania 1.3 *Szkolenia* zorganizowano spotkanie z wykonawcami szkoleń, dotyczące warunków związanych z otrzymywaniem płatności bezpośrednich. Ustalono tam m.in. terminy szkoleń dla rolników oraz zasady opracowania i rozpowszechnienia materiałów szkoleniowych.

W witrynie internetowej zamieszczono wzór umowy, instrukcję oraz wzory załączników do „Wniosku Beneficjenta o płatność” dla projektów realizowanych w ramach II edycji konkursów dla działania 1.3 oraz wzory dokumentów niezbędnych dla beneficjentów działania 2.7 „Pilotażowego Programu Leader +” (Schemat II).

Na bieżąco przedstawiano informacje na spotkaniach organizowanych głównie przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, dotyczące realizowanych w bieżącym roku działań SPO. Bieżące informacje zamieszczane były również na stronie internetowej FAPA.

SAMORZĄDY WOJEWÓDZTW

Samorządy Województw kontynuowały działania informacyjne i promocyjne na szczeblu regionalnym.

Przygotowano i wyemitowano programy w regionalnej TVP;

Przygotowano i wyemitowano audycje radiowe w regionalnych rozgłośniach radiowych;

Zamieszczano artykuły prasowe w prasie regionalnej (m.in.: „Gazeta Pomorska”, „Gazeta Wyborcza”, „Gazeta Krakowska”, „Tygodnik Pułtuski”, „Rzeczpospolita”, „Nowa Trybuna Opolska”, „Echo Gmin”);

Wydrukowano materiały informacyjno – promocyjne w łącznej liczbie:

- Ulotki kolorowe – około 1 000 egzemplarzy;
- Publikacje samodzielne – około 2 200;

Przedstawiciele Urzędów Marszałkowskich uczestniczyli w konferencjach, targach, seminariach i spotkaniach gdzie dystrybuowali także materiały informacyjne.

Na bieżąco uaktualniano informacje zamieszczane na stronach internetowych Urzędów Marszałkowskich;

Zadbano o tablice informacyjne dla Beneficjentów, informujące o finansowaniu projektów ze środków Programu.

2. Opis działań, które zostaną podjęte w kolejnym okresie sprawozdawczym w celu wypełnienia zobowiązań w zakresie informacji i promocji działania

MRiRW

Na bieżąco przekazywane będą informacje o stanie realizacji Programu poprzez stronę internetową i telefonicznie, a także listownie i pocztą elektroniczną;

Dokumenty związane z Programem będą na bieżąco aktualizowane na stronie internetowej MRiRW, w tym na stronach informatora SPOtkania;

Prowadzona będzie promocja i informacja w ramach miesięcznika „Biuletyn informacyjny” wydawanego przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Przedstawiciele MRiRW uczestniczyć będą w targach i imprezach rolniczych.

ARiMR

Kontynuowana będzie produkcja i emisje programów w TVP, audycji radiowych.

Planuje się zamieszczanie artykułów prasowych w prasie ogólnokrajowej (m.in.: Biuletyn Informacyjny MRiRW i ARiMR/2007”, „Nasz Dziennik”, „Rzeczpospolita”, „Gazeta Wyborcza”, „Dziennik”) i regionalnej („Poradnik Rolniczy”, „Obserwator”, „Gazeta Pomorska”, „Poradnik Gospodarski”, „Gazeta Krakowska”, „Tygodnik Rolniczy”, „Top Agrar”, „Pomorskie Wieści Rolnicze” itp.);

Ponadto planuje się druk materiałów informacyjno – promocyjnych, biuletynów i publikacji samodzielnych w łącznej ilości około 800 sztuk;

Przedstawiciele ARiMR uczestniczyć będą w konferencjach, seminariach, spotkaniach, wystawach, targach gdzie dystrybuowane będą materiały informacyjne i publikacje ARiMR.

ARiMR przewiduje również organizację we własnym zakresie spotkań informacyjno – promocyjnych;

Kontynuowane będzie bieżące uaktualnianie informacji zamieszczanych na stronie internetowej ARiMR;

FAPA

Zadania będą realizowane poprzez:

- udzielanie informacji i wyjaśnień telefonicznych, listowych i e-mailowych,
- przygotowanie i zamieszczenie odpowiednich informacji na stronie internetowej Fundacji,
- publikacje w materiałach informacyjnych i czasopismach.

SAMORZĄDY WOJEWÓDZTW

Samorządy Województw kontynuować będą produkcję i emisję programów w regionalnych ośrodkach TVP, przygotowywać i kierować do emisji audycje radiowe.

Przewiduje się zamieszczanie artykułów w prasie (m.in.: „Gazeta Pomorska”, „Region”, „Gazeta Wyborcza”, „Gazeta Współczesna”);

Przewiduje się druk materiałów informacyjno – promocyjnych;

Przedstawiciele Urzędów Marszałkowskich uczestniczyć będą (w tym prezentować i dystrybuować materiały informacyjne) w konferencjach, seminariach, spotkaniach, wystawach i targach;

Urzędy Marszałkowskie organizować będą także spotkania informacyjno – promocyjne z własnej inicjatywy.

VII. SPRAWNOŚĆ SYSTEMU REALIZACJI PROGRAMU

1. Opis systemu realizacji programu

- **Przygotowanie kadr**

MRiRW – rolę instytucji zarządzającej programem pełni Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich współpracujący z Departamentem Finansów (zajmującym się kasową obsługą funduszy strukturalnych), Departamentem Gospodarki Ziemią (w ramach działań 2.2 *Scalanie gruntów* i 2.5 *Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi*), oraz Departamentem Doradztwa, Oświaty Rolniczej i Nauki (w ramach działań 1.3 *Szkolenia* i 1.4 *Wsparcie doradztwa rolniczego*). Departamentowi Rozwoju Obszarów Wiejskich zatrudnia 43 osoby zaangażowane w zarządzanie programem, w tym 32 osoby finansowane są ze środków *Pomocy technicznej SPO „Restrukturyzacja ...”*.

Większość pracowników posiada dobre przygotowanie do pełnienia zadań związanych z programowaniem i zarządzaniem programami realizowanymi w ramach funduszy strukturalnych, zdobyte podczas szkoleń oraz przygotowania i wdrażania programu operacyjnego SAPARD. Według stanu na dzień 30.06.2007 r. w DROW zatrudniano także 14 osób wspierających stałych pracowników na podstawie umowy zlecenia, finansowanych ze środków *Pomocy technicznej SPO „Restrukturyzacja ...”*, jednakże nie osiągnięto pożądanego stanu zatrudnienia w DROW. W pozostałych komórkach organizacyjnych IZ na koniec okresu sprawozdawczego zatrudnionych było 9 osób zaangażowanych we wdrażanie działań w ramach SPO „*Restrukturyzacja ...*”.

Pracownicy Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich brali udział w szkoleniach finansowanych ze środków pomocy technicznej w celu podniesienia kwalifikacji w zakresie wdrażania Programu. Były to kursy językowe, szkolenia z zakresu kontroli i audytu, zamówień publicznych, zarządzania finansowego funduszami strukturalnymi, zagadnień związanych z informacją i promocją oraz studia podyplomowe związane z tematyką SPO. Wszystkie te szkolenia korzystnie wpłynęły na poziom przygotowania kadr.

ARiMR – liczbę zatrudnionych pracowników w poszczególnych komórkach organizacyjnych ARiMR regulują Zarządzenia Prezesa w sprawie wprowadzenia etatyacji. Podziału etatów w wewnętrznych komórkach organizacyjnych i podziału zadań dla poszczególnych pracowników dokonują kierujący komórkami organizacyjnymi w Centrali i Dyrektorzy w Oddziałach Regionalnych ARiMR. Kadry zaangażowane w ARiMR we wdrażanie SPO „*Restrukturyzacja...*” liczyły na koniec okresu sprawozdawczego ponad 946 obsadzonych etatów, w tym 46 etatów z Pomocy Technicznej.

FAPA – kadry zaangażowane we wdrażanie SPO liczyły 39,93 etatu, w tym 17 etatów z Pomocy Technicznej. Wdrażanie SPO zostało podzielone między zespoły opisane w części sprawozdania poświęconej strukturom organizacyjnym.

Samorządy województw – wdrażaniem działań SPO *Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 – 2006* zajmują się pracownicy wydzielonych jednostek w ramach struktury organizacyjnej Urzędów Marszałkowskich oraz Wojewódzkich Biur Wdrażania Programów. Niektóre urzędy zgłaszają niedobór specjalistycznej kadry z przygotowaniem kierunkowym.

Stan zatrudnienia w jednostkach zaangażowanych we wdrażanie programu określono w załączniku nr 8 do sprawozdania.

- **Zaplecze techniczne**

MRiRW – istniejące zaplecze techniczne umożliwia realizację zadań związanych z programowaniem i zarządzaniem SPO przy obecnym stanie zatrudnienia.

Instytucje wdrażające – w celu usprawnienia procesu realizacji SPO „*Restrukturyzacja...*” i poprawy potencjału technicznego IW przygotowywały i składały w poprzednich okresach sprawozdawczych wnioski dotyczące m.in. zakupu wyposażenia i urządzeń biurowych. Realizacja wniosków w ramach priorytetu *Pomoc Techniczna* usprawniła pracę - w ocenie większości IW zakupiony sprzęt znacząco przyczynił się do skuteczniejszego zarządzania informacją a istniejące zaplecze techniczne i baza lokalowa są wystarczające dla bieżących prac nad wdrażaniem SPO.

- **Struktury organizacyjne**

MRiRW – w okresie sprawozdawczym nastąpiły zmiany w strukturze organizacyjnej MRiRW. Obowiązywał statut MRiRW z dnia 29 czerwca 2006 r., regulamin organizacyjny MRiRW z 29 stycznia 2007 r. oraz regulamin wewnętrzny Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich z 19 lutego 2007 r. W wyniku wprowadzonych zmian od Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich odłączono Wydział Koordynacji Projektów Pomocy Technicznej i utworzono Biuro Pomocy Technicznej.

Instytucje Wdrażające – we wszystkich IW funkcjonują wydzielone departamenty, wydziały, zespoły lub inne komórki zajmujące się rozwojem obszarów wiejskich, w tym realizacją działań SPO. W I półroczu 2007 roku trwały prace związane z dostosowaniem struktur organizacyjnych Instytucji Wdrażających do nowego okresu programowania.

- **Procedury**

We wszystkich instytucjach wdrażających, trwały prace nad procedurami do obsługi SPO *Restrukturyzacja i modernizacja....*

MRiRW – trwają prace nad zmianą zapisów Podręcznika Procedur Zarządzania i Kontroli Instytucji Zarządzającej SPO *Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 – 2006*, zgodnie z obowiązującą Procedurą Zmiany Procedur i wytycznymi Ministerstwa Finansów.

ARiMR – w okresie sprawozdawczym, na podstawie decyzji Zastępcy Prezesa ARiMR (po zatwierdzeniu przez MRiRW), zostały wprowadzone do stosowania:

- KP „Procedury Ogólne” (w wersji 2.2z);
- KP Księgowości (w wersji 2z);
- KP Dokonywania płatności (w wersji 2z);
- KP Windykacji należności (w wersji 2z);
- KP Wyjaśniania i Raportowania Nieprawidłowości (w wersji 2z)
- KP Planowania i monitoringu finansowego (w wersji 2z);
- KP Kontroli w miejscu realizacji projektu, cz. I i II (w wersji 3z),
- KP Obsługi Wniosku o dofinansowanie realizacji projektu dla poszczególnych działań (zmiana zatwierdzonej wersji 2.1z).

FAPA – w okresie sprawozdawczym zatwierdzono:

w okresie sprawozdawczym zatwierdzono:

- Zmiany KP wdrożeniowych dla działania 1.3. „Szkolenia”, w zakresie następujących dokumentów:
 - PW/S/27-B Instrukcja do Wniosku Beneficjenta o płatność
 - PW/S/27a-B Załączniki do Wniosku Beneficjenta o płatność
 - PW/S/50 Pismo do beneficjenta o obowiązkach w zakresie prowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego i ewentualnym objęciu projektu kontrolą zamówień publicznych;
 - PW/S/51 Informacja o wszczęciu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego;
 - PW/S/51a Instrukcja wypełniania Informacji o wszczęciu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego;
 - PW/S/52 Informacja o wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego;
 - PW/S/52a Instrukcja wypełniania Informacji o wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego;
 - PW/S/53 List kontrolna kontroli zamówień publicznych;
 - PW/S/54 Informacja pokontrolna z kontroli zamówień publicznych;
 - PW/S/59 Opinia o postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego;
 - PW/S/80 Informacja o planowanych wydatkach;
 - PW/S/81 Instrukcja wypełniania informacji o planowanych wydatkach.
- Zmiany KP wdrożeniowych dla działania 2.7 „Pilotażowy Program Leader+”– Schemat II”, w zakresie następujących dokumentów:
 - Karta weryfikacji wniosku beneficjenta o płatność pierwszą oraz Instrukcja wypełniania karty weryfikacyjnej wniosku beneficjenta o płatność pierwszą;

- Karta weryfikacji wniosku beneficjenta o płatność pośrednią/końcową oraz Instrukcja wypełniania kart weryfikacji wniosku beneficjenta o płatność pośrednią/końcową dla działania 2.7. „Pilotażowy Program Leader+” – Schemat II;

Rozpoczęto prace nad zmianą następujących dokumentów KP wdrożeniowych :

- dla działania 2.7. „Pilotażowy Program Leader+” – Schemat II,

- PW/L/43/Schemat II Lista kontrolna kontroli w miejscu w trakcie realizacji projektu
- PW/L/43a/schemat II Instrukcja wypełniania listy kontrolnej z kontroli w trakcie realizacji projektu

- dla działania 1.3. „Szkolenia”:

- Karta weryfikacji wniosku beneficjenta o płatność
- Instrukcja wypełniania karty weryfikacji wniosku beneficjenta o płatność

Samorządy województw – w okresie sprawozdawczym w samorządach województw przygotowywano zmiany procedur wewnętrznych na podstawie zmienionej Procedury kontroli w miejscu, stanowiącej część Ogólnej Książki Procedur.

• System SIMIK

W okresie sprawozdawczym system nie funkcjonował nadal w zakresie umożliwiającym korzystanie z niego jako narzędzia pomocniczego w realizacji programu. Prowadzono dalsze uzgodnienia z Ministerstwem Finansów w celu wdrożenia w ramach SPO *Restrukturyzacja...*, uzgodnionego w grudniu 2006 r., zakresu wykorzystania SIMIK w MRiRW polegającego na tym, że użytkownikiem SIMIK miałyby być MRiRW, w ARiMR natomiast wraz z tworzeniem dokumentu *Kwartalne poświadczenie i zestawienie wydatków Beneficjenta Końcowego do Instytucji Zarządzającej* generowany będzie plik w formacie XML. W MRiRW plik ten miałby być wprowadzany za pomocą istniejącego łącza z siecią rozległą SIMIK-Net do systemu SIMIK. Na podstawie danych z pliku tworzone by było *Poświadczenie i zestawienie wydatków oraz wniosku o refundację od Instytucji Zarządzającej do Instytucji Płatniczej*, które następnie przesłane byłoby do Instytucji Płatniczej w formie elektronicznej w ramach systemu SIMIK oraz w formie papierowej. Drugim rozwiązaniem miałyby być zaprzestanie dalszych prac nad wdrożeniem SIMIK w MRiRW ze względu na stan zaawansowania realizacji SPO oraz przewidywaną rzeczywistą użyteczność systemu po zakończeniu jego wdrożenia. Dalsze prace w dużym stopniu uzależnione są od opinii organu certyfikującego w zakresie obligatoryjności wprowadzenia przynajmniej modułu systemu służącego rejestracji danych o kontrolach i nieprawidłowościach w ramach wszystkich programów realizowanych w ramach Podstaw Wsparcia Wspólnoty. Należy zaznaczyć, że w zakresie działań wdrażanych przez ARiMR wykorzystywany jest już system informatyczny OFSA, natomiast w dniu 21 marca 2007 roku w MRiRW odebrano komisyjnie bazę danych służącą do wprowadzania, gromadzenia oraz zestawiania danych na temat realizowanych projektów w ramach działań 2.2. *Scalanie gruntów*, 2.3. *Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego* oraz 2.5. *Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi* SPO „*Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006*”, przez Samorządy Województw. Odbiór bazy danych poprzedzony został testami wykonanymi przez jej przyszłych użytkowników. Zarówno proces przygotowania założeń, testy jak

i odbiór przygotowanej bazy danych przeprowadzone zostały z udziałem przedstawicieli samorządów województw. W dniu 28 marca 2007 roku przekazano bazę danych Samorządom Województw w celu rozpoczęcia wprowadzania danych dotyczących projektów do bazy danych. Zakończenie wprowadzenia wszystkich danych planuje się w dniu 31 sierpnia 2007 r.

Tabela nr 6 – rozporządzenia, umowy i porozumienia stanowiące ramy legislacyjne Programu

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 września 2004 r. w sprawie przyjęcia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” (Dz. U. Nr 197 poz.2032)

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 września 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przyjęcia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” (Dz. U. Nr 185 poz. 1548)

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 kwietnia 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przyjęcia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” (Dz. U. Nr 68 poz. 447)

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 września 2004 r. w sprawie Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” (Dz. U. Nr 207 poz. 2117)

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 września 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006" (Dz. U. Nr 199 poz. 1645)

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie Uzupelnienia Sektorowego Programu Operacyjnego "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006" (Dz. U. Nr 69 poz. 488)

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 lipca 2006r. zmieniające rozporządzenie w sprawie Uzupelnienia Sektorowego Programu Operacyjnego "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006" (Dz. U. Nr 136 poz. 968)

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 listopada 2006r. zmieniające rozporządzenie w sprawie Uzupelnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004-2006” (Dz. U. Nr 229 poz. 1693)

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 kwietnia 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie Uzupelnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004-2006” (Dz. U. Nr 77 poz. 520)

*Komunikat Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2006r. w sprawie wzorów wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006" (M.P. nr 90 poz. 961)**

* Obowiązuje od 13 stycznia 2007 r.

*Komunikat Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2006r. w sprawie wzorów umów o dofinansowanie projektu w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006" (M.P. nr 90 poz. 960)**

* Obowiązuje od 13 stycznia 2007 r.

Komunikat Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2006r. w sprawie wzorów sprawozdań dla beneficjentów w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006" (M.P. nr 90 poz. 962)*

* Zgodnie z nowym brzmieniem art. 47 (dodano pkt 3a i 3b) ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz.U. Nr 116, poz. 1206), nadanym ustawą z dnia 13 lipca 2006 r. o zmianie ustawy o Narodowym Planie Rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 149, poz. 1074), instytucja zarządzająca została zobowiązana do podawania wzorów sprawozdań dla beneficjentów do publicznej wiadomości, w szczególności publikowania na swojej stronie internetowej. Ponadto instytucja zarządzająca ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" komunikat o miejscu publikacji wzorów sprawozdań dla beneficjentów oraz ich zmian; a także terminie, od którego wzory sprawozdań dla beneficjentów, albo ich zmiany, będą stosowane.

Porozumienia / umowy	Strony porozumienia/umowy	Data podpisania
Umowa określająca uprawnienia i obowiązki stron oraz zasady i warunki realizacji zadań w ramach SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 - 2006”.	1. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, 2. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	16 września 2004 r.
Porozumienie w sprawie zasad współpracy w zakresie przepływu środków finansowych oraz zarządzania i kontroli w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 - 2006”.	1. Minister Finansów, 2. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	30 września 2004 r.
Umowa określająca uprawnienia i obowiązki stron oraz zasady i warunki realizacji zadań w ramach SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 - 2006”.	1. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, 2. Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa, 3. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	23 grudnia 2004 r.
Porozumienie określające zasady współpracy w zakresie przepływu środków finansowych, księgowości i sprawozdawczości oraz zarządzania i kontroli w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 - 2006”.	1. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, 2. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jako beneficjent końcowy	18 listopada 2004 r.
Umowa określająca uprawnienia i obowiązki stron oraz zasady i warunki realizacji zadań w ramach SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 - 2006”.	1. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, 2. Poszczególne samorządy województw, 3. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	7 stycznia 2005 r.

2. Stan zatrudnienia w jednostkach zaangażowanych we wdrażanie programu jest określony w załączniku nr 8 do sprawozdania.

VIII. INFORMACJA NA TEMAT DZIAŁAŃ PODJĘTYCH PRZEZ INSTYTUCJĘ ZARZĄDZAJĄCĄ I KOMITET MONITORUJĄCY W CELU ZAPEWNIENIA PRAWIDŁOWEJ I SPRAWNEJ REALIZACJI PROGRAMU

1. Działania komitetu monitorującego i instytucji zarządzającej służące poprawie wdrażania programu

W okresie sprawozdawczym Komitet Monitorujący Sektorowy Program Operacyjny *Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006* przyjął pięć następujących uchwał (dwie z nich wprowadzały zmiany w dokumentach programowych):

w trybie obiegowym 05.02.2007r.:

– Uchwała Nr 29 w sprawie zatwierdzenia zmian do Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „*Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006*”;

Na posiedzeniu 11 czerwca 2007 r.:

– Uchwała Nr 30 w sprawie zatwierdzenia Sprawozdania okresowego z realizacji Sektorowego Programu Operacyjnego „*Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006*” obejmującego II półrocze 2006 roku;

– Uchwała Nr 31 w sprawie zatwierdzenia Sprawozdania Roczno z realizacji Sektorowego Programu Operacyjnego „*Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006*” za 2006 rok;

– Uchwała Nr 32 w sprawie zmiany Regulaminu Komitetu Monitorującego Sektorowy Program Operacyjny „*Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006*” za 2006 rok;

– Uchwała Nr 33 w sprawie zatwierdzenia zmian do Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „*Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006*”.

W I półroczu 2007, ze względu na zbliżające się zakończenie realizacji SPO, największy nacisk kładziony był na monitorowanie i analizę realizacji płatności w ramach Programu. Ma to na celu umożliwienie maksymalnego wykorzystania środków dostępnych w ramach programu. W związku z zaobserwowaną tendencją uwalniania środków w ramach działań 1.1, 1.5 w ramach Priorytetu I oraz działań 2.1, 2.3, 2.4 i 2.6 w ramach Priorytetu II, IZ zwróciła się do IZ PWW oraz IP z prośbą o wyrażenie zgody na dopuszczenie nadkontraktacji w Priorytecie I na poziomie 110% alokacji środków w ramach działania 1.1 *Inwestycje w gospodarstwach rolnych* oraz 104% w ramach działania 1.5 *Poprawa przetwórstwa...*, natomiast w przypadku Priorytetu II dopuszczenie do nadkontraktacji na poziomie 120% w ramach działania 2.3 *Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego*. Po uzyskaniu zgody obydwu instytucji, Instytucje Wdrażające natychmiast rozpoczęły kontraktację dla projektów z list rezerwowych oraz w razie potrzeby uruchamiano dodatkowe nabory wniosków:

- W ramach działania 1.1 ARiMR przeprowadziła nabór wniosków 16 kwietnia 2007 r.
- W ramach działania 2.3 planuje się nabory w dwóch województwach na lipiec 2007 r.

W związku z wejściem w życie Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 listopada 2006 r. (Dz. U. Nr 229 poz. 1673), zmieniającego rozporządzenie w sprawie Uzupełnienia SPO „*Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006*”, w którym dla działania 2.7 *Pilotażowy Program Leader+* – Schemat II wprowadzono instrument pierwszej płatności. Instytucja Zarządzająca w okresie sprawozdawczym wdrożyła w/w instrument i dokonała płatności ze środków krajowych o łącznej kwocie przekraczającej 17 mln zł.

W celu zapewnienia płynności finansowej, kontynuowano stosowanie miesięcznego trybu występowania z wnioskiem o refundację środków do Instytucji Płatniczej.

Wraz z wejściem w życie nowego regulaminu MRiRW w lutym 2007 r., w ramach działań zmierzających do usprawnienia koordynacji nadzoru nad realizacją projektów z Pomocy Technicznej SPO, zostało stworzone Biuro Pomocy Technicznej.

W wyniku starań MRiRW, we współpracy z Ministerstwem Finansów wprowadzono rozwiązanie umożliwiające płynne uruchamianie środków (zarówno w części UE jak i środków krajowych) umożliwiających wcześniejsze finansowanie projektów realizowanych w ramach działań 2.2 *Scalanie gruntów*, 2.5 *Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi* wdrażanych przez Samorządy Województw oraz *Pomoc techniczna* dla których beneficjentami są Samorządy Województw. Obie kategorie środków zostały umieszczone w budżetach Wojewodów. W poprzednich latach środki przeznaczone na wcześniejsze finansowanie inwestycji w ramach ww. działań zapewnione były w rezerwach celowych budżetu państwa co wymagało długiego czasu oraz wielu podmiotów opiniodawczych do ich uwolnienia. Rozwiązanie zaczęło w praktyce funkcjonować z początkiem roku 2007.

2. Informacja o dokonanych modyfikacjach / usprawnieniach systemu wdrażania

– Uchwała Nr 29 w sprawie zatwierdzenia zmian do Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „*Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006*”;

W celu zapewnienia pełnej absorpcji środków dokonano realokacji środków finansowych w Priorytecie I „Wspieranie zmian i dostosowań w sektorze rolno-żywnościowym”, przesuwając 14 946 177 euro ze środków wspólnotowych z działania 1.1 *Inwestycje w gospodarstwach rolnych* do 1.5 *Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych*. Ponadto, w ramach Priorytetu II „Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich” realokowano 5 757 022 euro ze środków wspólnotowych z działania 2.4 *Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa...* do działań 2.1 *Przywracanie potencjału produkcji leśnej...* oraz 2.7 *Pilotażowy Program Leader+*. Limit środków działania 2.7 został także zwiększony o kwotę 3 418 232 euro realokowaną z działania 2.6 *Rozwój i ulepszanie infrastruktury...*

– Uchwała Nr 33 sprawie zatwierdzenia zmian do Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „*Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006*”.

Realokacja środków zatwierdzona tą uchwałą dotyczyła Priorytetu III Pomoc Techniczna – przesunięto środki wspólnotowe w kwocie 1 837 860 zł z działania 3.3 *Informowanie i promocja Programu* do działania 3.1 *Wsparcie systemu zarządzania i wdrażania Programu*.

IX. INFORMACJA O NAPOTKANYCH PROBLEMACH, PRZEPROWADZONYCH KONTROLACH ORAZ STWIERDZONYCH NIEPRAWIDŁOWOŚCIACH

1. Opis najczęściej napotykanych problemów podczas realizacji programu wraz z informacją o podjętych środkach zaradczych mających na celu ich usunięcie

1) problemy przy realizacji programu napotkane w opisywanym okresie sprawozdawczym, wynikające ze stosowanych rozwiązań systemowych

- Rozbieżności między zakresem prac zawartym we wniosku a zakresem prac faktycznie wykonanych przez beneficjenta

Skutkuje to bądź zawieszeniem wniosku o płatność bądź też opóźnieniem wypłaty środków spowodowaną pomniejszeniem kosztów kwalifikowalnych projektu.

- Brak systemu SIMIK

Brak systemu powoduje stosowanie zamiennych form ewidencji wniosków, umów, aneksów i decyzji prowadzonych w formie arkusza kalkulacyjnego. Potrzeba przygotowywania zestawień w różnych przekrojach wiąże się z przygotowywaniem różnych baz danych, co w efekcie pochłania zbyt dużo czasu. W dniu 21 marca 2007 roku w MRiRW odebrano komisyjnie bazę danych służącą do wprowadzania, gromadzenia oraz zestawiania danych na temat realizowanych projektów w ramach działań 2.2. *Scalanie gruntów*, 2.3. *Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego* oraz 2.5. *Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi* SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”, przez Samorzady Województw. Odbiór bazy danych poprzedzony został testami wykonanymi przez jej przyszłych użytkowników. Zarówno proces przygotowania założeń, testy jak i odbiór przygotowanej bazy danych przeprowadzone zostały z udziałem przedstawicieli samorządów województw. W dniu 28 marca 2007 roku przekazano bazę danych Samorządom Województw w celu rozpoczęcia wprowadzania danych dotyczących projektów do bazy danych. Zakończenie wprowadzenia wszystkich danych planuje się w dniu 31 lipca 2007 r.

- Nierównomierne wykorzystanie środków przez poszczególne województwa w działaniach 2.2, 2.4, 2.6.

- Rejestr podmiotów wykluczonych - niemożność wdrożenia rekomendacji dotyczącej rejestru podmiotów wykluczonych na podstawie przepisów ustawy o finansach publicznych..

W Sprawozdaniu z audytu systemów zarządzania i kontroli Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”, który został przeprowadzony przez Departament Certyfikacji i Poświadczeń Środków z UE w Ministerstwie Finansów,

zawarto ustalenie dotyczące nie dysponowania przez Instytucję Zarządzającą informacjami o podmiotach wykluczonych na podstawie art. 205 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249 poz. 2104, z późn. zm., w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw Dz. U. nr 249 poz. 1832).

Odnosnie ww. ustalenia zarekomendowano IZ podjęcie przy współpracy z pozostałymi instytucjami zaangażowanymi we wdrażanie funduszy strukturalnych, działań zapewniających, że podmioty, które wykorzystywały (lub zamierzały wykorzystać) środki UE niezgodnie z zasadami udzielania pomocy, nie otrzymają kolejnych środków finansowych. Rekomendację tę wydano mimo wcześniejszego wystąpienia w tej sprawie przez IZ zarówno do MF jak i MRR.

Zgodnie ze stanowiskiem MF środki na rzecz beneficjentów przekazywane na zasadzie refundacji poniesionych przez nich kosztów kwalifikowanych nie mogą być wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem lub bez zachowania procedur, o których mowa w art. 200 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Może natomiast dojść do sytuacji, w której środki zostaną przez beneficjenta pobrane w sposób nienależny lub w nadmiernej wysokości. W takim przypadku beneficjent powinien, zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych, zwrócić je wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych. Nie ma tu jednak zastosowania sankcja zawarta w art. 205 ust. 2, czyli wykluczenie z prawa do otrzymania środków unijnych przez kolejne 3 lata, gdyż nie mamy do czynienia z wykorzystaniem środków, lecz z pobraniem ich w sposób nienależny lub w nadmiernej wysokości.

Biorąc pod uwagę powyższe, IZ nie ma podstaw do prowadzenia rejestru podmiotów, które niewłaściwie wykorzystywały środki unijne w ramach SPO „Restrukturyzacja...”, gdyż sytuacje takie nie mają miejsca. Jednakże ze względu na możliwość występowania takich podmiotów w innych programach i konieczność wykorzystania informacji w tym zakresie w procesie przyznawania pomocy w ramach SPO „Restrukturyzacja...”, IZ wystąpiła w maju br. do MF oraz MRR o przekazanie zestawienia takich podmiotów zawierającego dane podmiotu umożliwiające jego identyfikację (m.in. imię i nazwisko, nazwa, NIP, adres, data początkowa wykluczenia, data końcowa wykluczenia, wskazanie dokumentu stanowiącego podstawę wykluczenia). Przekazanie ww. zestawienia pozwoliłoby na realizację rekomendacji MF. Ponadto poproszono o przekazanie szczegółowych informacji nt. rejestru prowadzonego w tym zakresie przez MF, IZ PWW lub pozostałe IZ. W przedmiotowej sprawie w okresie sprawozdawczym kontynuowano korespondencję.

- Błędy administracyjne - brak jednoznacznego stanowiska MF w sprawie zwrotu środków wypłaconych w wyniku błędu administracyjnego. Rozstrzygnięcie w tej sprawie ma wpływ na wyniki kontroli przeprowadzonej przez instytucję zarządzającą w instytucjach wdrażających oraz na tryb postępowania z beneficjentami w takich przypadkach.

IZ zwróciła się w maju br. do MF w sprawie rekomendacji nr 4.1.3 zawartej w Sprawozdaniu z audytu systemów zarządzania i kontroli Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”, o którym mowa wyżej. Ww. rekomendacja dotyczy procedury zwrotu środków finansowych wypłaconych nieprawidłowo w wyniku błędu administracyjnego. IZ zwróciła się do IP o akceptację propozycji trybu postępowania w tym zakresie.

2) problemy przy realizacji programu napotkane w opisywanym okresie sprawozdawczym, wynikające z okoliczności niepowiązanych z rozwiązaniami zastosowanymi w ramach systemu zarządzania i realizacji działania

– Problemy związane z procedurą zamówień publicznych.

Zgłaszane przez beneficjentów uwagi dotyczyły głównie tego, że w przypadku dużych inwestycji czas oczekiwania na wybór oferty jest zbyt długi. Wpływa to na wydłużenie się realizacji projektu oraz wymaga anektowania terminów składania wniosków o płatność;

– Niedobór wykwalifikowanej kadry i znaczna rotacja kadr;

– Odpowiedzi i wyjaśnienia dotyczące interpretowania procedur dotyczących obsługi działań: 1.1, 1.2, 1.5, 2.1, 2.4, 2.6, 3.1, 3.2, 3.3 są na bieżąco przekazywane pracownikom oceniającym wnioski. Przypadki wymagające zmian w procedurach są uwzględniane w zmianach do ksiąg procedur. W obecnym okresie raportowania, w związku z uchwałą NSA z dnia 22 lutego 2007 roku w sprawie zagadnienia w zakresie przyznania pomocy w ramach SPO „*Restrukturyzacja...*” wystąpiła konieczność dokonania zmian w procedurach obsługi *Wniosków o dofinansowanie realizacji projektu*. Zmiany polegające na przystosowaniu procedur do przepisów KPA zostały przygotowane i po zaopiniowaniu zgodnie z *Procedurą Zmiany Procedur*, wprowadzone do stosowania z dniem 30 maja 2007 roku.

2. Informacja o przeprowadzonych kontrolach oraz stwierdzonych nieprawidłowościach

1) informacja o działaniach podjętych przez instytucję zarządzającą lub upoważnioną przez nią jednostkę w ramach kontroli realizacji projektów, ich wynikach i planowanych lub realizowanych działaniach pokontrolnych

W I półroczu 2007 r. Instytucja Zarządzająca SPO (Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich) przeprowadziła następujące kontrole:

1. W dniach 26.03.2007 r. - 13.04.2007 r. w Wielkopolskim Oddziale Regionalnym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (w tym w dniach 26-30.03.2007 r. w siedzibie Wielkopolskiego OR ARiMR).

Przedmiotem kontroli był proces rozpatrywania wniosków beneficjenta o płatność oraz proces przeprowadzania kontroli w miejscu realizacji projektu w zakresie działania „Inwestycje w gospodarstwach rolnych”.

Zakres przedmiotowy kontroli obejmował sprawdzenie realizacji zadań ARiMR jako Instytucji Wdrażającej w zakresie ww. działania, w szczególności:

- prawidłowości procesu przyjmowania i rozpatrywania wniosków beneficjenta o płatność w ramach SPO „Restrukturyzacja(…)” w zakresie ww. działania;
- prawidłowości procesu przeprowadzania kontroli w miejscu realizacji projektu dotyczącej wniosków beneficjenta o płatność w ramach SPO „Restrukturyzacja (…)” w zakresie ww. działania;
- terminowości wykonywania zadań;
- zgodności z procedurami zatwierdzonymi przez Instytucję Zarządzającą oraz powszechnie obowiązującymi przepisami, w tym rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 września 2004 r. w sprawie Uzupelnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 – 2006” (Dz. U. Nr 207 poz. 2117 z późn. zm.), rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 22 września 2004 r. w sprawie trybu, terminów i zakresu sprawozdawczości dotyczącej realizacji Narodowego Planu Rozwoju, trybu kontroli realizacji Narodowego Planu Rozwoju oraz trybu rozliczeń (Dz. U. Nr 216, poz. 2206, z późn. zm.);
- zgodności z postanowieniami umowy zawartej w dniu 16 września 2004 r. pomiędzy Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, działającym jako Instytucja Zarządzająca Sektorowym Programem Operacyjnym „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004–2006”, a Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, działającą jako Instytucja Wdrażająca.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie upoważnienia nr 2/2007 z dnia 16.03.2007 r. oraz programu kontroli.

Podpisana przez jednostkę kontrolowaną informacja pokontrolna wpłynęła do Departamentu ROW w dniu 30.05.2007 r.

Główne ustalenia kontroli:

Stwierdzono występowanie uchybień w stosowaniu postanowień umowy zawartej w dniu 16 września 2004 r. w Warszawie pomiędzy Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, działającym jako Instytucja Zarządzająca Sektorowym Programem Operacyjnym „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”, a Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, działającą jako Instytucja Wdrażająca, co do dotrzymania 2 miesięcznego terminu na rozpatrzenie wniosku beneficjenta o płatność, jak również w zakresie stosowania procedur.

W dniu 13.06.2007 r. Departament ROW przekazał jednostce kontrolowanej następujące zalecenia pokontrolne.

„Wobec opisanych w informacji pokontrolnej uchybień stwierdzonych podczas kontroli zalecono:

- 1) Wzmocnienie nadzoru nad wykonywaniem przez pracowników czynności na etapie weryfikacji i oceny wniosków beneficjenta o płatność i dokumentów z nimi związanych.
- 2) Wrywkowe sprawdzanie przez „Sprawdzającego”, czy robocze notatki są załączane do dokumentacji i w formie opisanej w instrukcji wypełniania karty weryfikacji albo rejestrowane w formie elektronicznej i umieszczanie przez niego stosownej informacji o wykonaniu tych czynności w karcie weryfikacji.
- 3) Wrywkowe sprawdzanie przez „Sprawdzającego”, czy w przypadku zamieszczenia przez beneficjenta we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu numeru telefonu, faksu, adresu e-mail, o potrzebie uzupełnienia/poprawienia wniosku, powiadomiono beneficjenta również telefonicznie, faksem oraz mailowo i umieszczanie przez niego stosownej informacji o wykonaniu tych czynności w karcie weryfikacji.
- 4) Z uwagi na wpływ terminu rozpatrzenia wniosku o płatność na termin dokonania płatności na rzecz beneficjenta, przestrzeganie zapisów § 7 ust. 2 i 3 ww. umowy i rozpatrywanie otrzymanych wniosków o płatność terminowo, bez zbędnej zwłoki.
- 5) Aby w ramach kontroli w miejscu realizacji projektu przeprowadzano analizę przedstawionych przez beneficjentów oryginałów faktur lub dokumentów księgowych o równoważnej wartości dowodowej pod kątem właściwego ich stemplowania przez pracowników ARiMR.
- 6) W przypadku wniosku o płatność pośrednią OR15-61400-OR1501140/05 mając na uwadze przepisy umowy o dofinansowanie projektu § 12 ust. 1, gdzie beneficjent zobowiązuje się do zwrotu wypłaconej pomocy w związku z niespełnieniem warunku przechowywania całości dokumentacji związanej z realizacją projektu, do dnia upływu 5 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności końcowej, podjęcie działań zmierzających do przedstawienia przez beneficjenta brakującej faktury.”

W dniu 25.06.2007 r., w odpowiedzi na przekazane zalecenia, jednostka kontrolowana poinformowała, że:

- 1) Wzmocniono nadzór nad wykonywaniem przez pracowników czynności na etapie weryfikacji i oceny wniosków beneficjenta o płatność i dokumentów z nimi związanych.
- 2) Wrywkowo sprawdzane są przez „Sprawdzającego”, czy notatki robocze są załączane do dokumentacji i w formie opisanej w instrukcji wypełniania karty weryfikacji albo rejestrowane w formie elektronicznej i umieszczanie przez niego stosownej informacji o wykonaniu tych czynności w karcie weryfikacji.

- 3) Wrywkowo sprawdzane są przez „Sprawdzającego”, czy w przypadku zamieszczenia przez beneficjenta we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu numeru telefonu, faxu, adresu e-mail, o potrzebie uzupełnienia/poprawienia wniosku, powiadomiono beneficjenta również telefonicznie, faksem oraz mailowo i umieszczanie przez niego stosownej informacji o wykonaniu tych czynności w karcie weryfikacji.
- 4) Przestrzegane są zapisy § 7 ust. 2 i 3 umowy o dofinansowanie projektu i rozpatrywanie otrzymanych wniosków o płatność terminowo, bez zbędnej zwłoki.
- 5) W ramach kontroli w miejscu realizacji projektu przeprowadzana jest analiza przedstawionych przez beneficjentów oryginały faktur lub dokumentów księgowych o równoważnej wartości dowodowej pod kątem właściwego ich stemplowania przez pracowników ARiMR.
- 6) Celem wypełnienia zalecenia, przeprowadzono kontrolę ex-post w miejscu realizacji projektu wniosku o płatność pośrednią OR-15-61400-OR1501140/05. Beneficjent przedstawił oryginały faktur nr 60500011 i 40501679 ostemplowane pieczęcią „Przedstawiono do refundacji...”. Teczka beneficjenta uzupełniona została o zdjęcia przedstawionych faktur i protokół z kontroli w miejscu realizacji ww. projektu.”

2. W dniach 02.01.2007 r. – 01.03.2007 r. w Urzędach Marszałkowskich Województw: Wielkopolskiego, Pomorskiego i Łódzkiego (w tym: w dniach 29-31.01.2007 r. w siedzibie Wielkopolskiego UM; w dniach 12-14.02.2007 r. w siedzibie Pomorskiego UM; w dniach 19 - 20.02.2007 r. w siedzibie Łódzkiego UM).

Przedmiotem kontroli było przestrzeganie procedur w zakresie sprawozdawczości i monitorowania realizacji projektów i działań wdrażanych przez ww. Urzędy Marszałkowskie.

Zakres przedmiotowy kontroli obejmował sprawdzenie realizacji zadań Urzędów Marszałkowskich jako instytucji wdrażających działania: „Scalanie gruntów”, „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego” oraz „Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi” w zakresie przestrzegania procedur sprawozdawczości i monitorowania realizacji projektów i działań SPO „*Restrukturyzacja...*”, w szczególności:

- zgodności procedur wewnętrznych Urzędów z powszechnie obowiązującymi przepisami oraz dokumentami, w tym: ogólną książką procedur monitorowania i sprawozdawczości; umową zawartą 7 stycznia 2005 r. pomiędzy Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi jako Instytucją Zarządzającą, poszczególnymi samorządami województw jako Instytucjami Wdrażającymi i Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jako Beneficjentem Końcowym; rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 września 2004 r. w sprawie Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego *"Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006"* (Dz. U. Nr 207, poz. 2117, z późn. zm.) i rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z 22 września 2004 r. w sprawie trybu, terminów i zakresu sprawozdawczości dotyczącej realizacji Narodowego Planu Rozwoju, trybu kontroli realizacji Narodowego Planu Rozwoju oraz trybu rozliczeń (Dz. U. Nr 216 poz. 2206, z późn. zm.);
- przestrzegania procedur wewnętrznych Urzędów w zakresie monitorowania realizacji działań i sprawozdawczości;
- prawidłowości przechowywania dokumentacji związanej ze sprawozdawczością;
- terminowości wykonywania zadań przez Urzędy.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie upoważnienia nr 1/2007 z dnia 09.01.2007 r. oraz programu kontroli.

W dniu 13.04.2007 r. informacje pokontrolne z ww. kontroli zostały przekazane jednostkom kontrolowanym. Informacje pokontrolne zostały podpisane przez jednostki kontrolowane – odpowiednio: Pomorski UM – w dniu 07.05.2007 r., Wielkopolski UM – w dniu 07.05.2007 r., Łódzki UM – w dniu 07.05.2007 r.

Główne ustalenia kontroli:

Stwierdzono występowanie uchybień dotyczących zgodności procedur wewnętrznych z powszechnie obowiązującymi przepisami oraz dokumentami, w tym: ogólną księżką procedur monitorowania i sprawozdawczości. W trakcie kontroli *Podręcznika Procedur Instytucji Wdrażającej SPO „Restrukturyzacja...”* wykryto kilka niespójności w ramach procedur wewnętrznych, dla których zaproponowano odpowiednie zalecenia. Dotyczyło to Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego oraz Wielkopolskiego.

W pozostałych zakresach przedmiotowych kontroli tj.: przestrzegania procedur wewnętrznych Urzędów w zakresie monitorowania realizacji działań i sprawozdawczości, prawidłowości przechowywania dokumentacji związanej ze sprawozdawczością oraz terminowości wykonywania zadań przez Urzędy nie stwierdzono występowania uchybień.

3. W okresie sprawozdawczym – w dniu 26.01.2007 r. - zakończono kontrolę w Fundacji Programów Pomocy dla Rolnictwa, rozpoczętą w poprzednim okresie sprawozdawczym (w tym w dniach 04.01–16.01.2007 r. przeprowadzono kontrolę w siedzibie Fundacji).

Przedmiotem kontroli był proces rozpatrywania wniosków beneficjenta o płatność w zakresie działania „Pilotażowy Program Leader +.

Zakres przedmiotowy kontroli obejmował:

- sprawdzenie realizacji zadań w zakresie działania „Pilotażowy Program Leader+” (2.7) wynikających z umowy zawartej w dniu 23 grudnia 2004 r. pomiędzy Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, działającym jako Instytucja Zarządzająca Sektorowym Programem Operacyjnym „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 – 2006”, a Fundacją Programów Pomocy dla Rolnictwa, działającą jako Instytucja Wdrażająca, oraz Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, działającą jako Beneficjent Końcowy;

- sprawdzenie prawidłowości rozpatrywania wniosków beneficjentów o płatność w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 – 2006”, w zakresie działania „Pilotażowy Program Leader+”, w szczególności terminowości procesu rozpatrywania wniosków beneficjentów o płatność oraz stosowania procedur wewnętrznych sporządzonych na podstawie Ogólnej Księżki Procedur dla działania „Pilotażowy Program Leader+, przekazanej przez Instytucję Zarządzającą oraz przekazanych przez nią wytycznych.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie upoważnienia nr 8/2006 z dnia 13.12.2006 r. oraz programu kontroli.

Jednostka kontrolowana podpisała informację pokontrolną w dniu 31.07.2007 r.

Główne ustalenia kontroli:

Stwierdzono występowanie uchybień w stosowaniu postanowień umowy zawartej w dniu 23 grudnia 2004 r. w Warszawie pomiędzy Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, działającym jako Instytucja Zarządzająca Sektorowym Programem Operacyjnym „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”, a Fundacją Programów Pomocy dla Rolnictwa, działającą jako Instytucja Wdrażająca, oraz Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, działającą jako Beneficjent Końcowy - w zakresie dotrzymania terminu na rozpatrzenie wniosków beneficjenta o płatność; w zakresie dokładności weryfikacji stosowania przez beneficjentów ustawy Prawo Zamówień Publicznych, jak również w zakresie stosowania procedur.

4. W okresie sprawozdawczym – w dniu 25.06.2007 r. – rozpoczęto kontrolę w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego, zakończoną w kolejnym okresie sprawozdawczym (w tym w dniu 26.06.2007 r. rozpoczęto kontrolę w siedzibie Urzędu, zakończoną również w kolejnym okresie sprawozdawczym).

Przedmiotem kontroli było wykonywanie zadań w zakresie kontroli procedur udzielania zamówień publicznych oraz procesu kontroli w miejscu na zakończenie realizacji projektu w zakresie działania „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego”.

Zakres przedmiotowy kontroli obejmował: sprawdzenie realizacji zadań Samorządu Województwa Mazowieckiego jako Instytucji Wdrażającej w zakresie ww. działania, w szczególności:

- prawidłowości procesu przeprowadzania kontroli zamówień publicznych;
- prawidłowości procesu przeprowadzania kontroli w miejscu na zakończenie realizacji projektu;
- terminowości wykonywania zadań;
- stosowania procedur wewnętrznych sporządzonych na podstawie Ogólnej Książki Procedur dla ww. działania, przekazanej przez Instytucję Zarządzającą SPO oraz przekazanych przez nią wytycznych;
- zgodności z postanowieniami umowy zawartej w dniu 7 stycznia 2005 r. pomiędzy Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, działającym jako Instytucja Zarządzająca Sektorowym Programem Operacyjnym „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004–2006”, Samorządem Województwa Mazowieckiego, działającym jako Instytucja Wdrażająca, a Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, działającą jako Beneficjent Końcowy.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie upoważnień nr 3/2007 z dnia 11.06.2007 r. oraz 3a/2007 z dnia 28.06.2007 r. oraz programu kontroli.

Ustalenia kontroli zostaną przedstawione w kolejnym sprawozdaniu.

- **Informacje dotyczące ustaleń z kontroli zakończonych w poprzednim okresie sprawozdawczym:**

1. Kontrola przeprowadzona w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Małopolskiego, której przedmiotem był proces rozpatrywania wniosków o dofinansowanie realizacji projektu w zakresie działania „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego”.

Jednostka kontrolowana podpisała informację pokontrolną w dniu 28.06.07 r.

Główne ustalenia kontroli:

Stwierdzono występowanie uchybień w stosowaniu:

- przepisów rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 września 2004 r. w sprawie Uzupelnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”, w szczególności w zakresie wyboru projektów do realizacji;
- przepisów rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie trybu składania i wzoru wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” w zakresie działania „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego”, w zakresie wymaganych dokumentów dołączanych do wniosku o dofinansowanie realizacji projektu;
- postanowień umowy zawartej w dniu 7 stycznia 2005 r. w Warszawie pomiędzy Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, działającym jako Instytucja Zarządzająca Sektorowym Programem Operacyjnym „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 - 2006”, a Samorządem Województwa Małopolskiego, działającym jako Instytucja Wdrażająca, oraz Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, działającą jako Beneficjent Końcowy, w zakresie opracowywania wewnętrznych procedur.

2. Kontrola przeprowadzona w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubelskiego, której przedmiotem był proces rozpatrywania wniosków o dofinansowanie realizacji projektu oraz zawierania umów o dofinansowanie projektu w zakresie działania „Scalanie gruntów”.

Jednostka kontrolowana podpisała informację pokontrolną w dniu 26.02.2007 r.

Główne ustalenia kontroli:

Stwierdzono występowanie uchybień w stosowaniu:

- przepisów rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie trybu składania i wzoru wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” w zakresie działania „Scalanie gruntów”, m.in. w zakresie wzywania wnioskodawców do złożenia w ramach uzupełnienia dokumentów, które nie są wymienione w rozporządzeniu;
- postanowień umowy zawartej w dniu 7 stycznia 2005 r. w Warszawie pomiędzy Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, działającym jako Instytucja Zarządzająca Sektorowym Programem Operacyjnym „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”, a Samorządem Województwa Lubelskiego, działającym jako Instytucja Wdrażająca, oraz Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, działającą jako Beneficjent Końcowy, w zakresie stosowania procedur.

W dniu 19.03.07 r. przekazano jednostce kontrolowanej zalecenia pokontrolne, w których wskazano, iż wobec opisanych w informacji pokontrolnej uchybień stwierdzonych podczas kontroli oraz biorąc pod uwagę stan zaawansowania programu, odnoszą się one do procesu rozpatrywania wniosków o płatność:

- 1) Wzmocnienie nadzoru nad wykonywaniem przez pracowników czynności na etapie weryfikacji i oceny wniosków o płatność i dokumentów z nimi związanych.
- 2) Wrywkowe sprawdzanie przez „sprawdzającego”, czy robocze notatki są załączane do dokumentacji w formie opisanej w instrukcji wypełniania karty weryfikacji wniosku o płatność albo rejestrowane w formie elektronicznej, jak również sprawdzenie czy dołączono do karty weryfikacji potwierdzenia nadania pism faksem oraz adnotacji na temat telefonicznego zawiadomienia beneficjenta i umieszczanie przez niego stosownej informacji o wykonaniu tych czynności w karcie weryfikacji.
- 3) Aby w przypadku wystąpienia rozbieżności stanowisk „zatwierdzający” dokonywał w karcie weryfikacji wniosku o płatność adnotacji o podjętej przez niego decyzji wraz z uzasadnieniem.
- 4) Aby w przypadku aktualizacji wniosku o płatność, załączać doteczki wniosku informację/notatkę na ten temat. Informacja/notatka na temat uaktualnienia wniosku powinna opisywać konkretny przypadek, potwierdzać dokonanie oceny zmian, wskazywać jej wynik wraz z uzasadnieniem.”

W dniu 11.04.2007 r. , w odpowiedzi na zalecenia pokontrolne, jednostka kontrolowana poinformował, że w celu wypełnienia zaleceń podjęte zostały następujące działania:

- 1) Pracownik prowadzący działanie 2.2 „Scalanie gruntów” został zobowiązany do dokonania analizy przyczyn uchybień stwierdzonych przez kontrolę.
- 2) Nowa struktura organizacyjna departamentu przewiduje stanowisko kierownika autoryzacji wniosku o płatność. Do momentu obsadzenia tego stanowiska Dyrektor DKPE wzmocni nadzór nad czynnościami proceduralnymi wykonywanymi przez pracowników.
- 3) W przypadku sporządzania notatek roboczych, pracownicy weryfikujący wniosku dołączą powyższe do kart weryfikacji, czynność ta będzie podlegała wrywkowemu sprawdzeniu przez pracownika sprawdzającego wniosek. Ponadto wrywkowemu sprawdzeniu będzie podlegał sposób prowadzenia korespondencji z beneficjentami SPO-ROL.

- 4) Zgodnie z procedurą oraz zaleceniem nr 3, pracownik „zatwierdzający” w przypadku wystąpienia rozbieżności stanowisk będzie dokonywał adnotacji o podjętej przez niego decyzji. Adnotacja będzie zawierała uzasadnienie.
- 5) Zalecenie dotyczące aktualizacji wniosku o dofinansowanie nie ma bezpośredniego przełożenia na wniosek o płatność. Ogólna Książka Procedur oraz Podręcznik Procedur SPO-ROL nie przewidują możliwości aktualizacji wniosku o płatność. Zgodnie z procedurą wniosek o płatność podlega uzupełnieniu/poprawieniu w odpowiedzi na wezwanie Instytucji Wdrażającej. Do beneficjenta wysyłane jest pismo z wyspecyfikowanymi elementami podlegającymi uzupełnieniu/poprawieniu. Jakość dokonanych poprawek jest następnie oceniana w karcie weryfikacji.”

3. Kontrola przeprowadzona w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego, której przedmiotem był proces rozpatrywania wniosków o dofinansowanie realizacji projektu oraz wydawania decyzji Marszałka Województwa o wykonaniu urządzeń melioracji wodnych w zakresie działania „Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi”.

Podpisana przez jednostkę kontrolowaną informacja pokontrolna wpłynęła w dniu 19.01.2007 r.

Główne ustalenia kontroli:

Stwierdzono występowanie uchybień w stosowaniu:

- przepisów rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 września 2004 r. w sprawie Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „*Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006*”, m.in. w zakresie kwalifikowalności wydatków;
- postanowień umowy zawartej w dniu 7 stycznia 2005 r. w Warszawie pomiędzy Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, działającym jako Instytucja Zarządzająca Sektorowym Programem Operacyjnym „*Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006*”, a Samorządem Województwa Mazowieckiego, działającym jako Instytucja Wdrażająca, oraz Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, działającą jako Beneficjent Końcowy, w zakresie stosowania procedur.

W dniu 01.02.07 r. Departament ROW przekazał jednostce kontrolowanej następujące zalecenia pokontrolne:

- 1) Jak najszybsze podjęcie przez Zarząd Województwa Mazowieckiego uchwały przyjmującej Książkę Procedur w związku z faktem, że Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego wykonuje swoje zadania w ramach działania „Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi” na podstawie projektu Książki Procedur.
- 2) Przeprowadzenie ponownej weryfikacji wniosku RW.II.0218-2-27/2005, w szczególności pod kątem kwalifikowalności wydatków i przekazanie informacji o wynikach tej weryfikacji do Instytucji Zarządzającej.

- 3) Wrywkowe sprawdzanie przez „sprawdzającego” czy do wniosku o dofinansowanie realizacji projektu załączono potwierdzenie nadania pism faksem oraz adnotacji na temat telefonicznego zawiadomienia wnioskodawcy.
- 4) Wrywkowe sprawdzanie przez „sprawdzającego” czy robocze notatki są załączane do dokumentacji w formie opisanej w instrukcji wypełniania karty weryfikacji wniosku o dofinansowanie realizacji projektu albo rejestrowane w formie elektronicznej, jak również sprawdzenie czy dołączono do karty weryfikacji potwierdzenia nadania pism faksem oraz adnotacji na temat telefonicznego zawiadomienia beneficjenta i umieszczanie przez niego stosownej informacji o wykonaniu tych czynności w karcie weryfikacji.
- 5) Aby w przypadku wystąpienia rozbieżności stanowisk „zatwierdzający” dokonywał w karcie weryfikacji adnotacji o podjętej przez niego decyzji wraz z uzasadnieniem.
- 6) Wzmocnienie nadzoru nad wykonywaniem przez pracowników czynności na etapie weryfikacji i oceny wniosków o dofinansowanie realizacji projektu i dokumentów z nimi związanych.
- 7) Przeprowadzanie okresowej weryfikacji wiedzy i umiejętności pracowników zajmujących się weryfikacją i oceną wniosków o dofinansowanie realizacji projektu.
- 8) Dostosowanie systemu szkolenia pracowników odpowiedzialnych za weryfikację i ocenę wniosków o dofinansowanie realizacji projektu do potrzeb pojawiających się na kolejnych etapach wdrażania programu – np. prowadzenie warsztatów, których celem będzie wskazanie pracownikom błędów najczęściej popełnianych w trakcie weryfikacji i oceny wniosku, prowadzenie warsztatów dotyczących zasad kompleksowej oceny wniosku.”

W dniu 27.02.2007 r. jednostka kontrolowana, w odpowiedzi na zalecenia, poinformowała że:

- 1) Książka Procedur zostanie możliwie jak najszybciej przyjęta uchwałą Zarządu Województwa Mazowieckiego. Projekt uchwały przyjmującej książkę procedur został już przygotowany i po procedurze legislacyjnej zostanie przedstawiony Zarządowi Województwa na jednym z najbliższych posiedzeń.
- 2) Ponowna weryfikacja wniosku RW.II.0218-2-27/05 w szczególności pod kątem kwalifikowalności wydatków została już przeprowadzona. W dniu 16.10.2006 r. Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie na prośbę Urzędu Marszałkowskiego złożył wyjaśnienia odnośnie kwalifikowalności kosztów w ww. projekcie oraz przekazał korektę wniosku o dofinansowanie. Wniosek został ponownie zweryfikowany 22.12.06 r., a wyniki tej oceny zostały przedstawione Instytucji Zarządzającej pismem znak RW.II.0917-1/07 z dnia 09.01.2007 r.
- 3) Praktyka sprawdzania przez „sprawdzającego” czy do wniosku o dofinansowanie realizacji projektu załączono potwierdzenie nadania pism faksem oraz adnotacji na temat telefonicznego zawiadomienia wnioskodawcy, będzie rygorystycznie stosowana.
- 4) „Sprawdzający” sprawdzi, czy we wnioskach robocze notatki są załączane do dokumentacji w formie elektronicznej, jak również czy są dołączane adnotacje o telefonicznych zawiadomieniach beneficjenta o wystosowanych pismach oraz innych sprawach związanych z wnioskami o dofinansowanie oraz czy są umieszczane stosowane informacje o wykonaniu tych czynności w karcie weryfikacji.
- 5) W przypadku rozbieżności stanowisk w karcie weryfikacji między „Oceniającym” a „Sprawdzającym”, „Zatwierdzający” będzie podejmował odpowiednią decyzję, informacja o tym w przypadku takich

rozbieżności po przeanalizowaniu kart weryfikacji znajdzie swoje odzwierciedlenie w postaci odpowiedniej notatki przy powstałej rozbieżności stanowisk w karcie weryfikacji.

- 6) Z powodu zakończenia prac weryfikacyjnych dotyczących działania 2.5 wzmoczony nadzór nad wykonywaniem przez pracowników czynności na etapie weryfikacji i oceny wniosków o dofinansowanie i dokumentów z nimi związanych, zostanie zastosowany przy weryfikacji projektów składanych w przyszłości dla działania 1.6 „Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa, schemat II „Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013.
- 7) Przed przystąpieniem do weryfikacji i oceny wniosków o dofinansowanie realizacji projektów pracownicy wytypowani do tych zadań będą szczegółowo zapoznawać się z dokumentacją i instrukcjami związanymi z ewaluacją wniosków, a ich wiedza będzie sukcesywnie sprawdzana na spotkaniach roboczych mających również na celu wyjaśnienie wszelkich wątpliwości związanych z powyższymi procedurami.
- 8) Dotychczas pracownicy odpowiedzialni za proces weryfikacji i oceny wniosków z działania 2.5 brali udział w szeregu szkoleń, np. „Audyt projektu unijnego”, „Zamówienia publiczne w praktyce, przygotowanie studium wykonalności pod inwestycje komunalne - warsztaty” oraz w spotkaniach konsultacyjnych związanych z wdrażaniem powyższego programu. Wszystkie wątpliwości były konsultowane na bieżąco, najczęściej telefonicznie, z innymi województwami, Instytucją Zarządzającą oraz beneficjentami. W przyszłości przy wdrażaniu schematu „Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi” w ramach PROW 2007-2013 planowane są szkolenia oraz spotkania w oparciu o doświadczenia z wdrażania SPO-ROL, dzięki którym łatwiej będzie poszerzyć wiedzę pracowników zajmujących się weryfikacją wniosków. W miarę możliwości doświadczenia te będą wymieniane z osobami odpowiedzialnymi za wdrażanie powyższego działania w innych województwach.

4. Kontrola przeprowadzona w Centrali i Mazowieckim Oddziale Regionalnym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, której przedmiotem był proces rozpatrywania wniosków beneficjenta o płatność w zakresie działania „Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych”.

Jednostka kontrolowana podpisała informację pokontrolną w dniu 12.03.07 r.

Główne ustalenia kontroli:

Stwierdzono występowanie uchybień w stosowaniu:

- postanowień umowy zawartej w dniu 16 września 2004 r. w Warszawie pomiędzy Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, działającym jako Instytucja Zarządzająca Sektorowym Programem Operacyjnym „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”, a Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, działającą jako Instytucja Wdrażająca, w zakresie stosowania procedur.

W dniu 04.04.07 r. Departament ROW przekazał jednostce kontrolowanej następujące zalecenia pokontrolne:

- 1) Z uwagi na duże znaczenie terminu wpływu kompletnego i poprawnego wniosku o płatność na termin dokonania płatności na rzecz beneficjenta zaleca się, by w sytuacjach przeniesienia kompetencji w zakresie rozpatrywania wniosków beneficjentów o płatność, przekazywać składane przez beneficjentów wnioski o płatność wraz z załącznikami bez zbędnej zwłoki.
- 2) Wskazane jest wzmocnienie nadzoru nad wykonywaniem przez pracowników czynności na etapie weryfikacji i oceny wniosków, jak również przyjmowania wniosków beneficjentów o płatność i dokumentów z nimi związanych.
- 3) Zaleca się przeprowadzanie dokładnej weryfikacji stosowania przez beneficjentów zasad udzielania zamówień określonych w umowie o dofinansowanie projektu.
- 4) W sytuacjach, kiedy w procedurach będą występowały niewielkie uchybienia, do czasu ich zmiany należy sporządzać notatki zawierające wyjaśnienie zaistniałej sytuacji.”

W dniu 16.04.2007 r. jednostka kontrolowana, w odpowiedzi na zalecenia, poinformowała, że uwagi i zalecenia pokontrolne Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi zostały przekazane do właściwych jednostek organizacyjnych i są na bieżąco stosowane w zakresie czynności zarządczych i kontrolnych.

W przypadkach, w których miało miejsce przeniesienie kompetencji w zakresie rozpatrywania wniosków beneficjentów o płatność, kierownictwo Mazowieckiego Oddziału Regionalnego pouczyło pracowników kancelaryjnych, aby przekazywali wnioski wraz z załącznikami do Departamentu Autoryzacji Płatności bez zbędnej zwłoki tzn. w dniu wpływu wniosku do Oddziału lub najpóźniej do końca następnego dnia roboczego.

Departament Wsparcia SAPARD i FS wystosuje dodatkowo pismo do Oddziałów Regionalnych ARiMR zobowiązujące Kierownictwo do wzmocnienia nadzoru nad procesem przyjmowania wniosków beneficjenta o płatność i procesem przeprowadzania kontroli postępowań o udzielenie zamówień w realizowanych projektach.

- **Wykonanie planu kontroli:**

W okresie sprawozdawczym nie przeprowadzono kontroli w zakresie:

1. przestrzegania procedur w zakresie sprawozdawczości i monitorowania realizacji projektów i działań wdrażanych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – w Centrali, Wielkopolskim OR ARiMR oraz Lubelskim OR ARiMR.

Zwiększone obciążenie zadaniami Wydziału Monitorowania Departamentu ROW spowodowało spowolnienie przygotowania dokumentacji związanej z obiema kontrolami. Wyżej wymienione kontrole zostaną przeprowadzone do końca 2007 roku.

Informacja o kontrolach przeprowadzonych przez Biuro Kontroli MRiRW w pierwszym półroczu 2007 r.:

Biuro Kontroli w I półroczu 2007 r. przeprowadziło łącznie 15 kontroli wdrażania SPO „*Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004 - 2006*”, z tego 12 w Oddziałach Regionalnych ARiMR (Wrocław -2 krotnie, Szczecin - 2 krotnie, Kielce - 2 krotnie, Olsztyn – 2 krotnie, Warszawa, Gdynia, Lublin, Toruń). Biuro uczestniczyło w 3 kontrolach przeprowadzonych przez Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich: 1 w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego, 1 w OR ARiMR w Poznaniu i 1 w FAPA.

Przeprowadzone kontrole objęły następujące działania i jednostki:

- 1) działanie 1.1 „*Inwestycje w gospodarstwach rolnych, Dolnośląski OR ARiMR Wrocław,*
- 2) działanie 1.5 „*Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych*” – *Zachodniopomorski OR ARiMR Szczecin, Świętokrzyski OR ARiMR Kielce, Warmińsko - Mazurski OR ARiMR Olsztyn, Mazowiecki OR ARiMR Warszawa,*
- 3) działanie 2.1 „*Przywracanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego naturalną katastrofą i/lub pożarem oraz wprowadzenie odpowiednich instrumentów zapobiegawczych*”- *Warmińsko-Mazurski OR ARiMR Olsztyn,*
- 4) **działanie 2.3 „*Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego*”- *Mazowiecki UM Warszawa,***
- 5) **działanie 2.4 „*Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodów*” - *Pomorski OR ARiMR Gdynia, Lubelski OR ARiMR Lublin, Dolnośląski OR ARiMR Wrocław,***
- 6) **działanie 2.6 „*Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem*” - *Zachodniopomorski OR ARiMR Szczecin, Kujawsko - Pomorski OR ARiMR Toruń, Świętokrzyski OR ARiMR Kielce,***
- 7) **działanie 2.7 „*Pilotażowy Program Leader +*” - *FAPA.***

Zakres kontroli obejmował przestrzeganie przepisów prawa i procedur w trakcie weryfikacji wniosków o dofinansowanie projektów i wniosków o płatność. Sprawdzano poprawność formalną i merytoryczną rozpatrywania wniosków i udzielania pomocy przez Instytucje Wdrażające.

Do najważniejszych uchybień stwierdzonych w trakcie kontroli należały:

- nieprzestrzeganie terminowości, kolejności i rzetelności rozpatrywania wniosków o dofinansowanie oraz wniosków o płatność - występowały pomyłki techniczne korygowane w toku kontroli.

- do głównych przyczyn opóźnień należały: kumulacja dużej liczby wniosków w krótkim terminie, problemy z oprogramowaniem, brak odpowiedniej liczby pracowników. W okresie sprawozdawczym, w stosunku do okresów wcześniejszych, zaobserwowano generalną tendencję do poprawy w zakresie przestrzegania terminów rozpatrywania wniosków, spowodowaną głównie zmniejszeniem ich napływu lub zakończeniem naboru wniosków.

- możliwość zawyżania cen używanych maszyn i urządzeń rolniczych zwłaszcza w ramach działania 1.1 oraz działania 2.4 Ponadto odnotowano częste przypadki wystawiania faktur przez podmioty powiązane, co stwarza ryzyko nieprawidłowości.

- cele i zakres projektów we wnioskach często nie były określone dostatecznie precyzyjnie. Zarówno opisywanie celu zbyt szczegółowo za pomocą danych i parametrów należących do zakresu planowanego projektu jak też nazbyt ogólnie stanowi istotne utrudnienie w prawidłowej merytorycznej ocenie zasadności wniosków. Ponadto w niektórych przypadkach przedstawione cele bywały niespójne z zakresem rzeczowym wniosku.

W wyniku przeprowadzonych kontroli sformułowano 7 wystąpień pokontrolnych do kierownictwa jednostek kontrolowanych, w których zalecono wyeliminowanie uchybień.

Informacja o kontrolach przeprowadzonych przez Instytucje Wdrażające w pierwszym półroczu 2007 r.

ARiMR, FAPA oraz Samorzady Województw jako Instytucje Wdrażające przeprowadziły w pierwszym półroczu 2007 r. 3 324 kontrole w miejscu realizacji projektów w ramach SPO „*Restrukturyzacja i modernizacja...*”, stwierdzając przy tym ponad 650 nieprawidłowości. Przeprowadzono również kontrole w zakresie przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówień publicznych w ramach działań 2.1, 2.2, 2.3 oraz 2.5. Szczegółowe zestawienie liczby przeprowadzonych kontroli oraz najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości w podziale na działania przedstawiono w tabeli nr 8.

Tabela nr 8. Informacja o kontrolach przeprowadzonych w pierwszym półroczu 2007 r. przez Instytucje Wdrażające, w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006"

Lp.	Nazwa działania	Liczba kontroli w miejscu	Liczba kontroli zamówień publicznych		Najczęstsze nieprawidłowości
			ex-ante	ex-post	
1.	Działanie 1.1	2 104			Brak zgodności powierzchni budynków i budowli gospodarskich pomiędzy stanem faktycznym a stanem zadeklarowanym we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu, rozbieżności pomiędzy stwierdzoną podczas kontroli liczbą stanowisk dla zwierząt a liczbą deklarowaną przez Beneficjenta w składanej wraz z wnioskiem dokumentacji, nieprawidłowości polegające na istnieniu rozbieżności pomiędzy zakresem rzeczowym projektu a dokumentami księgowymi i dokumentacją budowlaną, niezgodność powierzchni i struktury upraw, sfałszowanie podpisów przez beneficjenta, niespełnienie kryteriów pomocy określonych w Uzupełnieniu SPO (np. niespełnienie minimalnych standardów w zakresie ochrony środowiska), poświadczenie nieprawdy co do opłacenia faktur za realizację projektu, realizacja projektu (zakup używanych maszyn rolniczych, w tym ciągników) po cenach przewyższających wartość rynkową przedmiotu projektu, niezrealizowanie projektu w wymaganym zakresie, sfałszowanie dokumentów, niewykonanie inwestycji w całości.
2.	Działanie 1.2	127			Niezgodności dotyczące powierzchni budynków i budowli, powierzchni płyty obornikowej, zastrzeżenia w stosunku do złożonego wniosku dot. podłączenia budynku do zbiornika bezodpływowego ścieków, zastrzeżenia dotyczące spełniania kryterium żywotności ekonomicznej, niezgodność lokalizacji projektu z wnioskiem o dofinansowanie, poświadczenie nieprawdy w kwestii spełnienia zobowiązania wynikającego z umowy. Błędy systemowe: błędy rachunkowe popełnione przy wyliczaniu refundacji (wyplata wyższej kwoty pomocy), błędne zinterpretowanie procedur przez pracownika (przyjęcie niewłaściwej daty rozpoczęcia prowadzenia gospodarstwa rolnego, nie skorygowanie wysokości pomocy po złożonym wniosku o płatność), zawarcie przez OR umowy nie określającej zakresu ilościowego robót
3.	Działanie 1.3	53	0	0	Wątpliwości wzbudził fakt dotyczący sposobu naboru uczestników szkoleń oraz akcji informacyjno-promocyjnej
4.	Działanie 1.4	16	0	0	W jednym przypadku, beneficjent dwukrotnie przedstawił tych samych odbiorców do refundacji
5.	Działanie 1.5	253			-
6.	Działanie 2.1	7	4	1	-
7.	Działanie 2.2	14	8	6	Naruszenie ustawy Prawo Zamówień Publicznych - w ogłoszeniu brak opisu warunków udziału w postępowaniu, brak kodów CPV przy opisie przedmiotu zamówienia. Błędy w dokumentacji projektu.

Lp.	Nazwa działania	Liczba kontroli w miejscu	Liczba kontroli zamówień publicznych		Najczęstsze nieprawidłowości
			ex-ante	ex-post	
8.	Działanie 2.3	154	85	40	Nieprawidłowe stosowanie ustawy Prawo Zamówień Publicznych, fałszowanie dokumentów przez wykonawcę, przedstawiona faktura nie dotyczyła zakresu robót określonego w umowie, rozbieżności między deklarowanym i faktycznym wykonaniem robót objętym zakresem rzeczowo-finansowym, błędna kwalifikacja do kosztów kwalifikowalnych projektu prac, które nie powinny być do nich zaliczone, wydatki nie związane z okresem realizacji przedsięwzięcia, zmiany w projekcie nie zgłoszone Instytucji Wdrażającej
9.	Działanie 2.4	305			Niezgodności danych we wnioskach o płatność, rozpoczęcie inwestycji przed podpisaniem umowy, w ekonomicznym planie projektu podano inną powierzchnię budynku niż w protokole z czynności kontrolnych; niezgodności pomiędzy stanem faktycznym a kosztorysem powykonawczym, rozbieżność w realizacji inwestycji, rozbieżność w powierzchni wykonanego placu, zmiana miejsca realizacji inwestycji, zawyżone koszty realizacji projektu, zakup niezgodny z zakresem rzeczowym projektu, rozbieżności w zakresie kontroli zgodności kopii dokumentów dołączonych do wniosku z oryginałami znajdującymi się w posiadaniu Beneficjenta
10.	Działanie 2.5	21	32	42	Naruszenie ustawy Prawo Zamówień Publicznych, brak szczegółowej informacji o warunkach udziału w postępowaniu, błędy w specyfikacji warunków udziału w postępowaniu, brak dokumentacji projektowej w SIWZ, błędnie opisany przedmiot zamówienia.
11.	Działanie 2.6	238			Nieprawidłowości w zakresie rzeczowym projektu - zakres rzeczowy (zestawienie rzeczowo-finansowe) - wykryto nieścisłości w obszarze budowa lub remont połączony z modernizacją dróg wewnętrznych oraz budowa lub remont połączony z modernizacją sieci i urządzeń zaopatrzenia w energię, nieprawidłowości w zakresie kontroli zgodności sprawozdania końcowego z realizacji projektu, rozpoczęcie inwestycji przed podpisaniem umowy, niezgodność powierzchni utwardzonego placu manewrowego, niezgodność wykorzystanych materiałów pomiędzy fakturami, a stanem faktycznym, ilości wykorzystanych materiałów niezgodne z ilościami deklarowanymi, wielkości wykonanych inwestycji zawyżone
12.	Działanie 2.7	6	0	0	Brak udokumentowanych kwalifikacji i doświadczenia wykładowców – w 1 przypadku
13.	Działanie 3.1	17			-
14.	Działanie 3.2	7			
15.	Działanie 3.3	2			

2) informacja dotycząca raportów o nieprawidłowościach w działaniach SPO

Czy w okresie sprawozdawczym przygotowano bieżące raporty o nieprawidłowościach w SPO? Tak Nie

Jeżeli tak, należy podać liczbę i daty przekazania raportów do Departamentu Kontroli Skarbowej I w Ministerstwie Finansów

W ramach obowiązku informowania o nieprawidłowościach w zakresie wykorzystania Funduszy Strukturalnych w pierwszym półroczu 2007 r. Instytucje Wdrażające przekazały do MRiRW kwartalne raporty o nieprawidłowościach w następujących terminach:

Za IV kwartał 2006 r.:

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa: 29.01.2007r. – 40 raporty o nieprawidłowościach;
Samorząd Województwa Opolskiego: 23.01.2007 r. – 1 raport;
Samorząd Województwa Małopolskiego: 29.01.2007 r. – 1 raport;
Samorząd Województwa Łódzkiego: 30.01.2007 r. – 2 raporty.

Za I kwartał 2007 r.:

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa: 24.04.2007 r. – 70 raportów o nieprawidłowościach;
Samorząd Województwa Łódzkiego: 24.04.2007 r. – 1 raport;
Samorząd Województwa Pomorskiego: 18.04.2007 r. – 3 raporty;
Samorząd Województwa Małopolskiego: 24.04.2007 r. – 1 raport.

W okresie sprawozdawczym Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przekazało do Ministerstwa Finansów raporty o nieprawidłowościach w następujących terminach:

za IV kwartał 2006 r. – 8.02.2007 r.;

za I kwartał 2007 r. – 9.05.2007 r.

Raporty o nieprawidłowościach dotyczące II kwartału 2007 r. zostały przesłane do MF w dniu 9.08. 2007 roku.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły przede wszystkim: fałszowania dokumentów uzupełniających/potwierdzających, podawania nieprawdziwych danych we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu, fałszowania danych w dokumentach uzupełniających/potwierdzających, innych przypadków.

3. Informacja o ewentualnych działaniach kontrolnych w ramach Programu podjętych przez inne instytucje

W dniach od 18 do 20 czerwca 2007 r. Instytucja Płatnicza przeprowadziła w Instytucji Zarządzającej SPO „Restrukturyzacja...” kontrolę, której celem było sprawdzenie prawidłowości stosowania procedur zamieszczonych w Podręczniku Procedur Zarządzania i Kontroli Instytucji Zarządzającej. Do końca okresu sprawozdawczego IZ nie otrzymała z IP informacji pokontrolnej.

X. REKOMENDACJE DLA DALSZEJ REALIZACJI PROGRAMU

W roku 2007 ze względu na zbliżające się zakończenie realizacji SPO, największy nacisk kładziony jest na monitorowanie i analizę realizacji płatności w ramach Programu, w szczególności zaś działań 1.1 *Inwestycje w gospodarstwach rolnych*, 1.5 *Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych* i 2.3 *Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego*, w związku z nadkontraktacją środków w tychże działaniach. Ma to na celu umożliwienie maksymalnego wykorzystania środków dostępnych w ramach programu.

Poza zmianami tabel finansowych programu wynikających z realokacji środków Instytucja Zarządzająca nie przewiduje obecnie dokonywania innych zmian w Programie.

XI. OŚWIADCZENIE INSTYTUCJI ZARZĄDZAJĄCEJ

Oświadczam, że informacje zawarte w niniejszym sprawozdaniu są zgodne z prawdą.

Data:

Pieczęć i podpis:

Imię i nazwisko osoby, która złożyła oświadczenie*	
Stanowisko*	
Adres*	
Numer telefonu kontaktowego i faksu*	
Adres poczty elektronicznej*	

* wypełnić, jeśli osoba ta nie jest tożsama z osobą wymienioną w pkt. I. 5.

XII. ZAŁĄCZNIKI DO SPRAWOZDANIA

- 1) Stan realizacji projektów od momentu uruchomienia programu w ramach priorytetów / działań (w zł) (załącznik nr 1 do sprawozdania);
- 2) Stan realizacji projektów od momentu uruchomienia programu wg priorytetów i województw (w zł) (załącznik nr 2 do sprawozdania);
- 3) Zestawienie wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych poniesionych w okresie sprawozdawczym dla Programu (załącznik nr 3 do sprawozdania);
- 4) Zestawienie źródeł, z których sfinansowane zostały od uruchomienia programu wydatki kwalifikowalne, stanowiące podstawę zrealizowanych płatności (w zł) (załącznik nr 4 do sprawozdania);
- 5) Zestawienie wartości płatności zrealizowanych na rzecz beneficjentów końcowych / projektodawców i odpowiadającego im współfinansowania krajowego dla programu od uruchomienia programu (w zł) (załącznik nr 5 do sprawozdania);
- 6) Zestawienie wartości płatności zrealizowanych na rzecz beneficjentów końcowych / projektodawców i odpowiadającego im współfinansowania krajowego dla programu od uruchomienia programu według województw (w zł) (załącznik nr 6 do sprawozdania);
- 7) Zestawienie prognozowanych wartości płatności, jakie zrealizowane będą na rzecz beneficjentów końcowych / projektodawców odpowiadającego im współfinansowania krajowego dla programu (w zł) (załącznik nr 7 do sprawozdania);
- 8) Zatrudnienie (załącznik nr 8 do sprawozdania);
- 9) Zestawienie wskaźników monitorowania (załącznik nr 9 do sprawozdania).